

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องสาเหตุและระดับความรุนแรงในการทะเลาะวิวาทของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 สาเหตุของการทะเลาะวิวาท
 - 2.1.1 สาเหตุเกิดจากด้านตัวนักเรียน
 - 2.1.2 สาเหตุเกิดจากด้านสภาพของครอบครัว
 - 2.1.3 สาเหตุเกิดจากด้านสภาพของโรงเรียน
 - 2.1.4 สาเหตุเกิดจากด้านกลุ่มเพื่อน
 - 2.1.5 สาเหตุเกิดจากด้านสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม
- 2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับความรุนแรงในการทะเลาะวิวาท
 - 2.2.1 ความหมายของความรุนแรง
 - 2.2.2 ประเภทของความรุนแรง
 - 2.2.3 ผลกระทบของความรุนแรงที่มีต่อเด็ก และสังคมไทย
 - 2.2.4 ความรุนแรงก้าวร้าวตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท
 - 2.3.1 ทฤษฎีความขัดแย้ง
 - 2.3.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยา
 - 2.3.3 ทฤษฎีทางสังคมวิทยา
 - 2.3.4 ทฤษฎีการเลียนแบบ
 - 2.3.5 ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม
 - 2.3.6 ทฤษฎีจิตวิทยาวัยรุ่น
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สาเหตุของการทะเลาะวิวาท

เฉลย คงปริพันธ์ (2544 : 10) ได้กล่าวถึง สาเหตุของการทะเลาะวิวาทของนักเรียน แบ่งออกได้ 5 สาเหตุ ดังนี้

2.1.1 สาเหตุเกิดจากด้านตัวนักเรียน

ปัญหาที่เกิดจากด้านตัวนักเรียนเองซึ่งอาจเป็นสาเหตุมาจากพันธุกรรม ทำให้มีสภาพทางด้านร่างกายที่ผิดปกติ เช่น ปัญญาอ่อน จิตใจบกพร่อง เป็นต้น หรือจากความพิการโรคลักซ์ไ้เจ็บ ทำให้จิตใจเกิดความรู้สึกเป็นปมด้อย น้อยเนื้อต่ำใจ ทำให้มองโลกในแง่ร้าย มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม อาจเกิดบันดาลโทสะกระทำความผิดอาญา และระดับสติปัญญาของเด็กและเยาวชนก็มีผลต่อการกระทำความผิดด้วย ซึ่งอาจเป็นการกระทำความผิดได้ ภาวะทางจิตใจอันเกิดจากเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากผลแห่งการพัฒนาตามวัย โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นซึ่งเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งหากปรับตัวไม่ทันบิดามารดาผู้ปกครอง ครู ไม่เข้าใจทำให้เกิดอารมณ์รุนแรง ขุนเขี้ยว โกรธง่าย แก้ปัญหาด้วยความรุนแรง แสดงพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นในบางโอกาส

สรุปสาเหตุที่เกิดจากด้านนักเรียนมีดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงด้านวัย
2. การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ

2.1.2 สาเหตุเกิดจากด้านสภาพครอบครัว

ปัญหาเกิดจากด้านสภาพครอบครัว หมายถึง การอบรมเลี้ยงดู และสภาพครอบครัว ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่ ปัจจัยในตัวบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการศึกษา และการฝึกอบรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นับตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย การอบรมเลี้ยงดูเด็กจากครอบครัวนั้น บิดามารดาทราบดีถึงการกระทำหน้าที่บิดามารดาที่ดี แต่โดยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ทำให้บิดามารดาไม่สามารถให้ความรัก ความอบอุ่นแก่บุตรได้สมบูรณ์ บิดามารดา ผู้ที่ไม่สามารถให้การอบรมสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้นุตรมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อผู้อื่น

Winner (อ้างในจิรพัฒน์ พรหมสิทธิกร. 2543 : 19) ได้ศึกษาพบว่า การทอดทิ้งของบิดามารดาก่อให้เด็กมีพฤติกรรมรุนแรงกับเพื่อน ทั้งนี้ เพื่อทดแทนความด้อยของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูบุตร การปลุกฝังบุคลิกภาพและอุปนิสัยใจคอของเยาวชน บิดามารดาไม่สามารถปกครองหรืออบรมเลี้ยงดูได้อย่างเหมาะสม ปล่อยให้มารดาเลี้ยงดูบุตรตามลำพัง การที่มารดาต้องอบรมเลี้ยงดูบุตรแต่ฝ่ายเดียว และจะต้องออกไปทำงานนอกบ้านเนื่องจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจทำให้มารดาไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่นุตรอย่างเพียงพอ

อรัญ สุวรรณบุปผา (2518 : 190) ได้ศึกษาพบว่า ร้อยละ 30 บุตรถูกปล่อยให้มารดาเลี้ยงฝ่ายเดียวและมารดาต้องประกอบอาชีพนอกบ้าน ทำให้นุตรมักมีความสัมพันธ์ไม่ดีกับบิดามารดา มีการแสดงการไม่ยอมรับและชอบโต้แย้งเมื่อมีความรู้สึกไม่พอใจ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กคบเพื่อนไม่ดี และมีพฤติกรรมก้าวร้าวข่มขู่นอกจากนี้ บิดามารดาสร้างวินัยให้เด็กไม่ถูกต้อง เช่น การลงโทษให้เจ็บกายจะทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น การแสดงตัวอย่างของบิดามารดาบางอย่างให้ปรากฏแก่เด็กในลักษณะที่ขัดแย้งกัน จะทำให้เด็กไม่สามารถแสดงพฤติกรรมที่

เหมาะสมได้ เนื่องจากเขาได้รับความขัดแย้ง

Bandura และคณะ(อ้างในสุภาพันธุ์ รื่นสำราญ. 2535 :35) ได้รายงานว่ บิดาที่ดื่มสุรา ในขณะที่เดียวกันก็สอนบุตรไม่ให้ดื่มสุรา เพราะการดื่มสุราเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำให้เด็กไม่สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และทำให้ขาดความเชื่อถือต่อบิดา ทำให้เสียความสัมพันธ์ในครอบครัว และเกิดความเบื่อหน่ายในสภาพที่เป็นอยู่ในครอบครัว นอกจากนั้นก็พยายามหาทางออกอื่น ๆ ซึ่งวัยรุ่นทำมากที่สุดก็คือการหาทางออกโดยการออกไปคบเพื่อน ถ้าเป็นเด็กที่ขาดที่ปรึกษาตลอดจนขาดที่ระบายความคับข้องใจอยู่แล้ว ทำให้เด็กมักเชื่อคำแนะนำจากเพื่อน ซึ่งคำแนะนำของเพื่อนถ้าทำให้เกิดความพอใจรู้สึกอบอุ่นแล้วก็ทำให้เป็นโอกาสที่เด็กจะถูกชักนำจากเพื่อนให้ก่อพฤติกรรมก้าวร้าวต่าง ๆ หรือกระทำผิดได้ง่ายขึ้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในหมู่นักสังคมวิทยาว่า ครอบครัวเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดของสังคม บ้าน และครอบครัว นับว่าเป็นสถาบันสังคมที่มีความสำคัญอันดับแรกในการสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพของเด็ก ถ้าภายในบ้านหรือครอบครัวห่วงใยในตัวลูกโดยเอาใจใส่อุปการะเลี้ยงดู และพยายามอบรมบ่มนิสัยในทางดีงามให้แก่บุตร และทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่บุตร ย่อมทำให้บุตรเกิดความรักพ่อแม่มีความอบอุ่นและมีความสุข รวมทั้งรับแต่สิ่งที่ดีงามเข้ามาในชีวิต ทำให้เด็กเจริญเติบโตด้วย แต่ในทางตรงกันข้ามครอบครัวที่บิดามารดาไม่มีความสามัคคี เสียสละ และให้อภัยซึ่งกันและกัน มีการทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ เด็กก็ยอมรับนิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบคายชอบวิวาท หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่เป็นโรคประสาท จู้จี้ขี้บ่น เด็กก็มักจะขาดความมั่นคงทางอารมณ์ หรือในครอบครัวที่พ่อแม่ชอบเล่นการพนัน หรือดื่มสุรา เด็กอาจติดนิสัยแข่งกระด้าง หรือกลายเป็นคนพาลเกร เพื่อหาทางชดเชยความรักความอบอุ่น และเกิดมีปัญหาด้านทางความประพฤติได้เช่นกัน นอกจากนี้ ครอบครัวที่ยากจน และมีลูกมากก็ย่อมทำให้พ่อแม่ดูแลไม่ทั่วถึงเด็กก็ได้รับความเดือดร้อน ขาดความรักที่ขาดความอบอุ่นมั่นคงทางจิตใจจะเจริญเติบโตขึ้นกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาด้านทางความประพฤติ

Giblet.J (อ้างในเฉลย คงปริพันธ์. 2544 : 20) ได้ศึกษาเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และเกร ในอังกฤษและเวลส์ ผลปรากฏว่าประสบการณ์จากการที่บิดามารดาแยกทางกันในช่วงที่เด็กกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับพฤติกรรมของเด็กหญิง ขนาดของครอบครัวมีความสัมพันธ์สูงกว่าวัย การเกรของเด็ก เด็กเกรส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ มีจำนวนพี่น้องมาก บิดามารดา ส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเอาใจใส่บุตรอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังพบว่าบุตรคนหัวปีที่เป็นหญิงมักเป็นเด็ก ที่มีปัญหา มีความยากลำบากในการเผชิญปัญหาสำคัญ ๆ มากกว่าบุตรคนรอง

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ (อ้างในวิสิทธิ์ คลังสิน. 2539 : 35) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมวัยรุ่นไว้ว่า ในสภาพของครอบครัวปัจจุบันจะมีลักษณะที่เป็นครอบครัวขนาดเล็ก โดยเฉพาะครอบครัวที่อยู่ในเมือง ก็คือ การที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้กับลูก กล่าวคือ ตอนเช้าต่างคนก็ต่างรีบออกจากบ้านเพื่อไปทำงานและไปเรียนหนังสือ กว่าจะกลับบ้านก็เป็นเวลาเย็น โอกาสที่จะได้พบปะสนทนากันก็มักเป็นวันหยุดเท่านั้น แต่ถ้าเป็นพ่อแม่ที่มีกิจกรรมอื่นทางสังคมก็จะ

ทำให้ลูกยิ่งต้องอยู่ตามลำพังมากขึ้น การที่วัยรุ่นอยู่ตามลำพัง และอยู่กับครอบครัวที่มีพ่อแม่พร้อมกันนั้น จะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกต่างกัน วัยรุ่นที่มีครอบครัวที่อบอุ่นเป็นประชาธิปไตย จะทำให้เป็นคนที่มีเหตุผลกล้าตัดสินใจ โดยอาศัยเหตุผลประกอบ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ วัยรุ่นที่ครอบครัวขาดความอบอุ่น หรือพ่อแม่มีความเข้มงวดเกินไปหรือครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่ จะทำให้แสดงออกพฤติกรรมหลายประการที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น ก้าวร้าว เกรง ดื้อยาเสพติด หรือถูกเพื่อนชักนำไปในทางเสีย การตัดสินใจหรือการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นไปโดยอิทธิพลของเพื่อนมากกว่าครอบครัว

สรุป สาเหตุที่เกิดจากสภาพของครอบครัว ประกอบด้วย

1. นักเรียนไม่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว
2. ผู้ปกครองไม่มีเวลาว่างให้กับลูก
3. สถานะสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวยากจน หรือรวยมากเกินไป
4. สภาพครอบครัวแตกแยกหรือหย่าร้าง
5. ผู้ปกครองมีวามอบาามุข

2.1.3 สาเหตุเกิดจากด้านสภาพของโรงเรียน

สาเหตุที่เกิดจากด้านสภาพของโรงเรียน คือ ความล้มเหลวเกี่ยวกับประสบการณ์ในโรงเรียน หรือสถานศึกษา เป็นโรงเรียนที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพราะให้ทั้งความรู้ สร้างค่านิยม สร้างทัศนคติ และยังสร้างอุปนิสัยที่ถูกต้องให้แก่เด็ก ดังนั้น การชักนำให้เด็กได้เข้ามาอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นของสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่ถ้าเด็กนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อสถานศึกษา หรือโรงเรียนทำให้เด็กไม่สามารถทนต่อสภาพของสถานศึกษาหรือโรงเรียนได้ และเกิดปฏิกิริยาตอบโต้โดยแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การทะเลาะวิวาทกับเพื่อน การฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียน การทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน เป็นต้น เช่นนี้ จะทำให้เด็กหมดโอกาสที่จะได้รับการปลูกฝังในสิ่งที่ดีงาม เด็กที่ทนต่อสภาพของโรงเรียนหรือสถานศึกษาไม่ได้จะแสดงออกโดยการหนีโรงเรียนการหนีโรงเรียนก็ดีหรือการหนีออกจากบ้านก็ดี ตลอดจนการหลบหน้าบุคคลที่ดี เป็นปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อโรงเรียน ต่อบุคคล หรือสถานการณ บุคคลไม่สามารถยอมรับได้ การหนีเรียน ตลอดจนการไม่ยอมคบปะบุคคล ที่มีหน้าที่ให้การศึกษาอบรมสั่งสอน อันได้แก่ ครู อาจารย์ บิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ย่อมทำให้เด็กหมดโอกาสที่จะได้รับการอบรมสั่งสอนการปลูกฝังอุปนิสัยที่ดีงาม โอกาสที่จะถูกชักนำไปการกระทำผิดกฎหมายนั้น มิได้ง่ายขึ้น การสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เป็นที่รื่นรมย์ไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่เด็ก ขึ้นอยู่กับพฤติกรรม การสอนของครูไม่น้อย ครูที่สอนโดยการแสดงพฤติกรรมอื่น มากกว่าการใช้เพียงคำพูด จะช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างครูกับนักเรียนมากขึ้น

Crump และ Harriet (อ้างในสุภาพพันธุ์ รื่นสำราญ. 2528 : 9) ได้ศึกษาพบว่า การสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูดนั้นช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมากกว่าการสื่อสารโดยใช้คำพูด

พฤติกรรมของครูที่เป็นทั้งคำพูดและไม่เป็นคำพูดช่วยให้การเรียนรู้ของนักศึกษาดีขึ้น และมีความเข้าใจกันระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งมีส่วนทำให้บรรยากาศในโรงเรียนดีขึ้น ความล้มเหลวที่เด็กได้รับจากโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผลมาจากการสื่อสารของครูที่ขาดประสิทธิภาพ หรือขาดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนก็ตาม จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กก็ได้

Philips และคณะ (อ้างในเฉลย คงปริพันธ์. 2544 : 19) พบว่า สถานการณ์ทางการศึกษา ประกอบกับความรู้สึกที่มีต่อสถานศึกษา จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเหล่านั้น ได้แก่ การหนีเรียน การถูกไล่ออกนอกห้องเรียน การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา และการแสดงพฤติกรรมเกร ซึ่งล้วนแต่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางก้าวร้าวทั้งสิ้น

โรงเรียนนอกจากเป็นแหล่งปลูกฝังทัศนคติ สร้างค่านิยม สร้างความคิดรวบยอดสร้างนิสัยอันที่ดีให้เกิดแก่เด็กแล้ว โรงเรียนยังเป็นสถานที่ให้ความรู้ทางวิชาการแก่เด็กอีกด้วยภาระกิจด้านวิชาการนี้โรงเรียนโดยทั่วไปได้ให้ความสนใจมากกว่าด้านอื่น

Wasung (อ้างในเฉลย คงปริพันธ์. 2544 : 19) จากการศึกษาพบว่า เด็กที่ประสบความล้มเหลวทางด้านวิชาการ มีแนวโน้มที่จะก้าวร้าว และกระทำความผิด กลายเป็นเด็กเกรได้มากกว่า เด็กที่ได้รับความสำเร็จทางวิชาการโดยเฉพาะความล้มเหลวในการเรียน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ เป็นต้น พฤติกรรมส่วนใหญ่จะกระทำต่อตนเอง เช่น หนีออกจากบ้าน หนีโรงเรียน และเสพยาเสพติด เป็นต้น

Price และคณะ (อ้างในเฉลย คงปริพันธ์. 2544 : 19) พบว่า เด็กไม่รู้สึกรู้ว่าโรงเรียนเป็นสาเหตุที่ทำให้คนต้องกลายเป็นเด็กเกร แต่เด็กส่วนใหญ่ที่เป็นเด็กเกรมักมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน ซึ่งทำให้เป็นที่น่าสังเกตว่านอกจากโรงเรียนจะเป็นสถานที่ปลูกฝังทัศนคติที่ดี ต่อโรงเรียนให้แก่ นักเรียนแล้ว ในทางกลับกันอาจจะสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่เป็นเด็กเกร พื้นฐานในการสร้างทัศนคติและค่านิยม ได้แก่การสร้างการเรียนรู้ การรับรู้ ที่ถูกต้องกิจกรรมทางด้านการรับรู้มีความเกี่ยวข้องอย่างมาก กับบรรยากาศแห่งความเข้าใจ ระดับสติปัญญาตลอดจนความมั่นคงทางอารมณ์ นอกจากการรับรู้แล้ว การเรียนรู้ก็เป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบำบัดทางจิตใจ

สุนันทา พลับแดง (2518 : 2) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่า พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นในลักษณะที่ว่าบุคคลได้พยายามที่จะเรียนรู้ และเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมดของสิ่งเร้า หรือสถานการณ์นั้นก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา โดยมีการวางโครงร่าง หรือการวางแผนก่อนว่าควรจะทำอย่างไรในทางบวก หรือทางลบต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ในโรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป จึงทำให้พฤติกรรมทางสังคมของเด็กแตกต่างกันไปด้วย สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจะส่งผลกระทบต่ออารมณ์ของวัยรุ่น ตลอดจนทัศนคติค่านิยมการเรียนรู้ และบทบาทของเด็กแต่ละคนประสบการณ์ที่โรงเรียน สามารถหล่อหลอมเกลาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กได้เป็นอย่างมาก ทั้งทางลบและทางบวก เช่น การก้าวร้าว การให้ความร่วมมือ การกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เป็นต้น ความสัมพันธ์ของเด็กที่มีต่อกลุ่ม มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็ก เด็กทุกคนจะต้องปรับตัวเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เมื่อเด็กเข้าโรงเรียน เด็กจะพยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับสังคม แต่ถ้าหากว่าความสัมพันธ์เป็นไปในทางไม่ดีเด็ก จะรู้สึกคับข้องใจ และแสดงพฤติกรรมด้านสังคม เช่น การแสดงความก้าวร้าว เป็นต้น

กรมพลศึกษา (2546 : 10) รายงานการประชุมพบว่า โรงเรียนจะมุ่งอบรมให้บุคคลเป็น คนดีมีศีลธรรมก็ตาม แต่สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนก็มีอิทธิพลไม่น้อยในการชักจูงให้บุคคลแสดง พฤติกรรมก้าวร้าว โดยเฉพาะจากเพื่อนในโรงเรียน จากรายงานศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในปี 2546 มีเยาวชนผู้กระทำความผิดทั้งสิ้น 9,857 คน เป็นผู้กระทำความผิดเพราะสาเหตุครอบครัว แรกแยกมี 3,467 คน ของผู้กระทำความผิดทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 35 และสาเหตุแห่งการกระทำความผิด ในอันดับรองลงมา ได้แก่การคบเพื่อนไม่ดี ถูกชักจูง จำนวน 3,081 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ซึ่งจำนวนตัวเลขนี้นับสูงเป็นอันดับสอง ของผู้กระทำความผิดทั้งหมดของเด็กและเยาวชนซึ่ง กระทำความผิด และถูกจับส่งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเป็นปัญหาที่ทำความลำบากใจให้แก่ครู – อาจารย์ ผู้บริหารและผู้ปกครองมาก

เรณู เชาวเกษม (2543 : 56) ได้ศึกษา สาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด ด้าน สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีดังนี้

1. เด็กหนีเรียน อาจจะเป็นเพราะบริการต่าง ๆ ของโรงเรียนไม่เพียงพอ เช่น อาหาร จำหน่ายไม่เพียงพอ สถานที่ออกกำลังกาย ห้องน้ำไม่เพียงพอ ห้องสมุดไม่มี เป็นต้น
2. เด็กเบื่อหน่ายการเรียน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะขาดอุปกรณ์การสอนที่ดี ทำให้เด็ก ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน
3. เด็กบางคนหนีโรงเรียน เนื่องจากครูใช้วิธีการลงโทษต่อหน้าเพื่อนฝูงทั้งโรงเรียน ทำให้เด็กเกิดความอับอายและไม่อยากมาโรงเรียน
4. เด็กนักเรียนมีอายุมากกว่าเพื่อนในกลุ่ม มักจะชักนำเด็กที่อายุน้อยกว่าให้กระทำ ในทางที่ผิด
5. เด็กบางกลุ่มชอบแต่งกายฝ่าฝืนระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ เช่น ไว้ผมยาวเกินไป หรือไม่ได้เครื่องหมายของโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม
6. ครูขาดความเข้าใจเด็กไม่มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา จึงเป็นปฏิกิริยากับเด็กไม่ถูกต้อง ไม่ตรงกับความต้องการของเด็ก
7. ทางโรงเรียนไม่จัดให้มีการอบรมจริยศึกษาให้เพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาทางด้านความ ประพฤติของเด็กอยู่เสมอ
8. ครูไม่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม เช่น การใช้วาจากับเด็ก การแต่งกายกริยาท่าทางที่ แสดงออกทำให้เด็กขาดความเลื่อมใส

9. ควรช่วยให้นักเรียนมีความหวังในเรื่องอาชีพ เด็กบางคนจิตใจไม่เป็นสุข เพราะไม่ทราบว่าตนเรียนไปนั้นจะออกไปทำอะไร และมีความก้าวหน้าอย่างไรบ้าง ถ้าหากครูได้ชี้แจงให้ทราบจะช่วยให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน มีความมานะและไม่หาทางออกในทางที่ผิด

สรุป สาเหตุที่เกิดจากสภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย

1. ครูเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี
2. ระเบียบของโรงเรียนเคร่งครัดมากเกินไป
3. มาตรฐานของครู-อาจารย์ไม่เป็นเอกภาพเดียวกัน
4. เนื้อหาของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลายรอบ
5. นักเรียนมีเจตคติไม่ดีต่อครู
6. ครูขาดความรับผิดชอบต่อนักเรียน
7. สภาพโรงเรียนไม่ดี เช่น ใกล้สถานเริงรมย์ หรือสถานประกอบการด้านการบันเทิง
อื่นๆ ความไม่เป็นธรรมในการให้รางวัลและลงโทษนักเรียน
8. ความไม่เป็นธรรมในการให้รางวัลการลงโทษนักเรียน

2.1.4 สาเหตุที่เกิดจากกลุ่มเพื่อน

ปัญหาเกิดจากเพื่อนถือว่ามีค่าสำคัญมาก โดยเฉพาะวัยรุ่น นอกจากครอบครัวแล้ว วัยรุ่นจะคลุกคลีอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ฉะนั้นหากมีการรวมกลุ่มเป็นแก๊งค์ ย่อมทำให้กลุ่มวัยรุ่นมีแนวความคิดทัศนคติในกลุ่มคล้ายคลึงกัน หากอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ไม่ดี จะทำให้พฤติกรรมไม่ดีตามไปด้วย หรือชักนำให้บุคคลคนในกลุ่มกระทำความผิดร่วมกัน หรือมองผู้กระทำความผิดเป็น (Hero) ซึ่งเป็นบ่อเกิดที่สำคัญของอาชญากรรม

สุพจน์ จักขุทิพย์ (2521 : 12) ศึกษาพบว่าสาเหตุแห่งการคบเพื่อน การยอมรับเพื่อนในทางเลื่อมเสียมีส่วนอย่างมากต่อการที่นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพการเป็นนักเรียน และยังใช้เวลาว่างไปในทางไม่บังควร ผลการเรียนรู้ในเกณฑ์ต่ำ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายและการควบคุมพฤติกรรม ส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีปัญหา ซึ่งมีผลผลักดันให้นักเรียนประพฤติไม่เหมาะสม ซึ่งหากสะสมมากขึ้นก็อาจกระทำความผิดได้

อัมมมา ลิมป์ไพฑูรย์ (2521 : 60) ได้ศึกษาลักษณะกลุ่มเพื่อนของเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในสถานฝึกอบรมบ้านกรุณา พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด มาจากครอบครัวที่ยากจน บิดามารดาไม่อยู่ร่วมกัน มีการจัดกลุ่มเป็นเพื่อนสนิทกัน 1-10 คน เด็กร้อยละ 49-50 คิดจะนำเอาวิธีการกระทำความผิดที่เพื่อนเล่าให้ฟังไปใช้ในวันข้างหน้า

สรุปสาเหตุที่เกิดจากเพื่อน ประกอบด้วย

1. การศึกษาของเพื่อนอยู่ในระดับเดียวกัน
2. เพื่อนชักชวนในทางที่ผิด
3. เพื่อนให้คำปรึกษามากกว่าคนอื่น

4. เพื่อนสามารถเข้าใจเพื่อนได้ง่าย
5. เพื่อนมีนิสัยคล้ายกัน
6. เพื่อนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

2.1.5 สาเหตุที่เกิดจากด้านสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาที่เกิดจากสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมทำให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในเมืองในชุมชนหนาแน่นหรือสลัมจะกระทำความผิดได้ง่ายและมากกว่าคนในชนบท เนื่องจากอยู่ในแวดวงของมิจาชีพ ทำให้เห็นการกระทำความผิดบ่อย ๆ จนเกิดความเคยชิน และการที่ครอบครัวเด็กอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมดังกล่าว จึงเป็นการยากที่จะไม่ให้เด็กเอาแบบอย่าง ซึ่งมักจะจับกลุ่มกัน ขาดการศึกษาแล้วชักชวนไปกระทำความผิด

เสาวภา วัชรกิตติ (2521 : 26) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนพบว่าส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดมีการศึกษาดำ มาจากครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ พักอาศัยอยู่บริเวณแหล่งเสื่อมโทรม และมาจากครอบครัวที่มีสถานะที่เรียกว่า “บ้านแตก”

ปันทดา เพชรสิงห์ และจารุวรรณ ธรรมวิทย์ (2529 : 25) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางบุคลิกภาพที่มีผลกระทบต่อสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกอบรมบ้านกรุณาพบว่า ประเภทของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิงนั้น ส่วนใหญ่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศตามลำดับ ลักษณะของกลุ่มเพื่อนที่เด็กและเยาวชนคบหาอยู่และร่วมกระทำความผิดด้วยนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเพื่อนที่ชอบเที่ยวกลางคืน ดื่มสุรา เที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ และดิดยาเสพติด

ประทีน มหาจันทร์ และคณะ (2521 : 30) ได้ข้อสรุปจากการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมายโดยการเปรียบเทียบกับเยาวชนปกติ พบว่า เยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมายนั้น มีความรู้สึกในทางด้อยต่อตนเองมากกว่าเยาวชนปกติ มีความมุ่งหวังในชีวิตข้างหน้าต่ำกว่า เยาวชนปกติมีความเชื่อในโชคชะตาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์มากกว่าการที่จะเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีลักษณะเบี่ยงเบนมากกว่าและความมุ่งหวังในการศึกษาดำ ล้มเหลวระบบการเรียน มีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียนมากกว่าเยาวชนปกติ

จรรยา สุวรรณทัต (2532 : 25) ได้ให้แนวความคิดไว้ว่า การเป็นอันธพาล หรือยาอาชญากร ความล้มเหลวทางการเรียน การดิดยาเสพติด การประพฤติดังโทษ สุขภาพจิตเสื่อม เป็นต้นเหตุสำคัญทางพฤติกรรมผิดหาไม่เกิดจากการที่เด็กต้องตกอยู่ในสภาพครอบครัวที่มีแม่คนเดียวหรือพ่อคนเดียว เช่น ในสถานการณ์หย่าร้างของพ่อแม่ไม่ แต่หากเกิดสภาพไม่ปรองดองในครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่นั่นเอง

สรุปสาเหตุเกิดจากสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

1. สภาพที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชนหนาแน่น
2. สภาพชุมชนในเมืองแออัด

3. ที่อยู่อาศัยใกล้กับสถานเริงรมณ์และบันเทิง
4. ชุมชนให้ความสำคัญของปัญหาน้อย

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับความรุนแรงในการทะเลาะวิวาท

2.2.1 ความหมายของความรุนแรง

สำนักงานคณะกรรมการและส่งเสริมการประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้ความหมายของคำว่าความรุนแรงว่า

ความรุนแรง หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งกาย วาจา จิตใจ และทางเพศ โดยการทำร้ายทุบตี คุกคาม จำกัด กีดกัน เสรีภาพ ทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเกิดผลให้เกิดความทุกข์ทรมาน ทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้ถูกรกระทำ

2.2.2 ประเภทของความรุนแรง

Johan Galtung นักวิชาการผู้บุกเบิกงานวิจัยสันติภาพยุคใหม่ ได้แบ่งประเภทของความรุนแรงเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (อ้างใน ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2547 : 91)

1. ความรุนแรงทางตรง เป็นความรุนแรงชนิดที่มาจากบุคคล กล่าวคือ เป็นการทำให้ศักยภาพของมนุษย์สะดุดหยุดลงโดยยังไม่ได้ถึงการอันสมควร ผลของความรุนแรงเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน ที่มาของความรุนแรงก็เป็นสิ่งที่มักเห็นได้ค่อนข้างชัดเจน เพราะมีตัวผู้กระทำชัดเจน กล่าวโดยสรุป ความรุนแรงทางตรงนั้น เป็นความรุนแรงที่มีผลในเชิงการทำร้ายร่างกาย และมีผู้กระทำเป็นที่มาของความรุนแรงบางครั้ง จึงเรียกความรุนแรงชนิดนี้ว่าเป็นความรุนแรงส่วนบุคคล ทั้งนี้อาจแยกพิจารณาความรุนแรงทางตรงให้เป็นระเบียบได้ในลักษณะต่อไปนี้

1.1 ให้ความสนใจกับตัวผู้ก่อความรุนแรงนั้น โดยพิจารณาว่าความรุนแรงนั้นก่อโดยใคร ซึ่งอาจจะเริ่มต้นจากปัจเจกบุคคลแล้วอาจขยายไปสู่กลุ่มบุคคลไปสู่ฝูงชน จากนั้นก็พิจารณาจากระดับการจัดองค์กรประกอบด้วย

1.2 ให้ความสนใจไปที่เครื่องมือที่ใช้ในการก่อความรุนแรง ที่อาจจะเริ่มต้นที่ร่างกายของมนุษย์และขั้นตอนต่อไปคือการใช้อาวุธ

1.3 ให้ความสนใจกับผลที่บังเกิดต่อร่างกายมนุษย์

1.3.1 ผลของความรุนแรงในลักษณะที่ 1 แบ่งเป็น ผลในเชิงทำลายร่างกายและผลในการขัดขวางการทำงานของร่างกาย

1.3.2 ผลความรุนแรงในลักษณะที่ 2 แบ่งเป็นผลในเชิงกายภาพและผลในเชิงจิตวิทยา

2. ความรุนแรงเชิงโครงสร้าง หมายถึง อะไรก็ตามที่ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างศักยภาพของมนุษย์กับสิ่งที่มนุษย์เป็นอยู่จริง โดยเฉพาะเมื่ออะไรก็ตามไม่ใช่ตัวบุคคลแต่เป็นระบบหรือโครงสร้างลักษณะเด่นของความรุนแรงเชิงโครงสร้างประการหนึ่งคือมีสิ่งที่เกิดขึ้นโดดเด่นเมื่อปรากฏขึ้นแล้วก็หายไปดังเช่นความรุนแรงทางตรง หากแต่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในช่วงเวลาอันยาวนานและต่อเนื่อง ธรรมชาติของความรุนแรงเชิงโครงสร้างอยู่ในรูปกระบวนการมากกว่าจะเป็นเหตุการณ์จำเพาะเจาะจง

3. ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม หมายถึง ส่วนเล็กของปริณิทัตเชิงสัญลักษณ์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่ทำหน้าที่สนับสนุนรองรับความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นชนิดทางตรงหรือเชิงโครงสร้างก็ตาม ส่วนเล็กของวัฒนธรรมที่ทำให้ความรุนแรงทั้งสองประเภทใหญ่กลายเป็นหรือทำให้รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง หรืออย่างน้อยก็ไม่ใช่ว่าเรื่องผิดร้ายแรงอะไร เป็นการพิจารณารูปแบบวิธีการที่ความรุนแรงนานาชนิดกลายเป็นเรื่องชอบธรรม และเป็นที่ยอมรับในสังคมโดยรวม

2.2.3 ผลกระทบของความรุนแรงที่มีต่อเด็กและสังคมไทย

สำหรับผลกระทบของความรุนแรงที่มีต่อเด็กกับชุมชนและสังคมไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักปลัดนายกรัฐมนตรี ได้ระบุผลกระทบไว้ดังนี้

ผลกระทบความรุนแรงที่มีต่อเด็ก

1. เด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรมจะมีปัญหาสุขภาพจิตตามมา ซึ่งอาจทำให้เป็นอุปสรรคในการเจริญเติบโตไม่เหมาะสมกับวัย กลายเป็นผู้พิการ ขาดสารอาหาร และกลายเป็นปัญหาภาระของสังคมต่อไป

2. ประสบการณ์ของเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตมี อาการหวาดผวา ไม่ไว้วางใจใคร ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง เสียสุขภาพจิต มีพัฒนาการทางร่างกายช้า มีปัญหาทางการเรียนตามมา

3. เด็กที่เคยถูกทำร้ายหรือตกเป็นเหยื่อความรุนแรงจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นอันธพาล หากไม่ได้รับการบำบัดเยียวยาที่ถูกต้อง เมื่อโตขึ้นจะกลายเป็นอาชญากรหรือผู้ใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นต่อไป

4. เด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศบางรายจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ และพยายามที่จะทำกับผู้อื่นอย่างที่ตนถูกกระทำ

5. เด็กที่เคยตกอยู่ในสถานการณ์ที่รุนแรง หรือเคยพบเห็นเหตุการณ์ที่รุนแรงจะเกิดการเรียนรู้แบบการแก้ไขปัญหาคือด้วยความรุนแรงและเห็นว่าเป็นเรื่องปกติ

6. ผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงด้านร่างกายและทางเพศจะได้รับบาดเจ็บ บางรายพิการหรือถึงแก่ชีวิตและผู้หญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศอาจตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ นำไปสู่ปัญหาการทำแท้งหรือมีบุตรโดยไม่พร้อมกลายเป็นปัญหาดังกล่าว

7. ผู้หญิงที่ถูกกระทำทารุณกรรมจะมีผลกระทบทางจิตใจคือ สูญเสียความมั่นใจ อับอาย กลัวสังคมไม่ยอมรับ มีความกดดัน เครียด หวาดผวา คิดว่าตนเองเป็นฝ่ายผิด ลงโทษตนเองและที่สำคัญคิดว่าตนเองได้สูญเสียคุณค่าความเป็นมนุษย์ บางรายถึงกับมีอาการทางจิต เสียสติถ้าถูกกระทำซ้ำ ๆ

ผลกระทบต่อสังคมไทย

1. สังคมไทยกลายเป็นสังคมที่ไม่ปลอดภัยโดยเฉพาะกับเด็กและสตรี
2. การทะเลาะเบาะแว้ง การด่าทอตีทำร้ายกันภายในครอบครัว ส่งผลให้เกิดความรำคาญกับเพื่อนบ้านและชุมชน ทำให้ขาดความสันติสุข
3. ปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสถาบันครอบครัวไม่สามารถรวมตัวเป็นพลังกลุ่มหรือชุมชนที่บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม
4. ปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิงเป็นอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพสตรี พัฒนาความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และเป็นการทำลายเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำรงอยู่ในสังคมอย่างเสมอภาคและสันติสุข

2.3.4 ความรุนแรงก้าวร้าวตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura

Bandura (1973 : 203 - 204) (อ้างในธิตินา เก่งถนอมศักดิ์, 2546 : 33) ได้ให้คำนิยามของความรุนแรงก้าวร้าวว่าเป็นพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ของมนุษย์เช่นเดียวกับพฤติกรรมอื่น ๆ การพิจารณาว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมรุนแรงก้าวร้าวหรือไม่นั้น พิจารณาจาก 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. เป็นพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลได้รับบาดเจ็บ ได้รับความเสียหายทั้งทางร่างกายและจิตใจ และเป็นพฤติกรรมที่ทำลายทรัพย์สิน การทำให้บุคคลได้รับความเสียหายทางร่างกายโดยการทำร้ายโดยตรง เช่น การชกต่อย การใช้อาวุธปืน การใช้ไม้ตีทำร้ายร่างกาย การข่มขืนโดยเจตนา เป็นต้น หรือทำร้ายทางอ้อมโดยทำให้บุคคลได้รับอันตราย เสียหายจากการกระทำของตนเช่น การไม่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในอันตรายทั้งที่สามารถช่วยเหลือได้ เป็นต้นและการทำให้บุคคลได้รับความเสียหายทางจิตใจนั้น อาจทำได้โดย การดูถูกดูหมิ่น ทำให้อับอายขายหน้า การใช้อำนาจบังคับจิตใจ เป็นต้น

2. เป็นพฤติกรรมที่ได้รับการตัดสินจากสังคมว่า พฤติกรรมนั้นเป็นพฤติกรรมที่รุนแรงก้าวร้าว เพราะมีพฤติกรรมบางพฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ หรือทำลายทรัพย์สินโดยผู้กระทำทำตามบทบาทหน้าที่ในสังคมหรืออาจทำโดยไม่มีเจตนา หรือมีข้อยกเว้นอื่น ๆ ที่สังคมกำหนดไว้ให้ทำได้ เช่น เพชฌฆาตประหารชีวิตนักโทษ เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นการกระทำตามบทบาทหน้าที่ทางสังคม และในทางตรงกันข้ามมีพฤติกรรมที่ได้รับการตัดสินจากสังคมว่าเป็นพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรงได้ แม้จะไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บหรือยังไม่มีทรัพย์สินเสียหาย เช่น การพยายามฆ่าผู้อื่นแต่ไม่สำเร็จ เป็นต้น

นอกจากนี้ พฤติกรรมเดียวกันอาจได้รับการตัดสินต่างกันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น เพศ อายุ ระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจ และเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ของผู้ถูกกระทำด้วย

การตีตราทางสังคม

การตีตราทางสังคมหรือเกณฑ์ในการตัดสินจากสังคมว่า พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่รุนแรง ก้าวร้าว นั้นมีหลายเกณฑ์ กล่าวโดยทั่วไปมีดังนี้ (Bandura .1973 : 5 -11)

1. ลักษณะเฉพาะของพฤติกรรม พฤติกรรมเหล่านี้มักเป็นพฤติกรรมที่ให้ผลกระทบไม่น่าพอใจ เช่น การทำร้ายร่างกาย การลบหลู่ดูหมิ่น การปฏิเสธสังคม การทำลายทรัพย์สิน เป็นต้น

2. ความเข้มในการตอบสนอง พฤติกรรมที่มักถูกตีตราว่าเป็นพฤติกรรมที่รุนแรง ก้าวร้าว มักจะเป็นพฤติกรรมที่มีความเข้มข้นสูง เมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมอื่นที่ยอมรับกันได้ทั่วไป เช่น การพูดจาใส่คนอื่นด้วยเสียงอันดัง การทำอะไรอย่างรุนแรงหุนหันพลันแล่น มีแนวโน้มจะถูกตีความว่าเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรงได้ง่ายกว่าพฤติกรรมธรรมดาที่มีความเข้มข้นน้อย

3. การแสดงความเจ็บปวดและลักษณะบาดแผลของผู้ถูกรับเคราะห์ พฤติกรรมเดียวกันอาจได้รับการตัดสินต่างกันหากมีผู้รับเคราะห์ เช่น การเล่นหรือชกต่อยกันของเด็ก ๆ จะได้รับตีตราว่าเป็นความรุนแรงได้ (แม้จะยังไม่มีการทำร้ายเกิดขึ้น) หากผู้สังเกตสรุปได้ว่าบุคคลนั้นมีเจตนาต้องการทำร้ายผู้อื่น แม้การประเมินเจตนาเป็นสิ่งที่ประเมินยากแต่โดยทั่วไปในสังคมหนึ่ง ๆ นั้นต้องมีมาตรฐานที่อ้างอิงไม่จากการอธิบายทางสังคมต่อพฤติกรรมนั้น ๆ บทบาทสถานภาพของผู้แสดงพฤติกรรม และการดูว่าเกิดขึ้นเป็นเงื่อนไขเฉพาะหน้าที่ เป็นอุบัติเหตุหรือมีการเตรียมการ เป็นต้น

4. เจตนาการกระทำ หากเป็นพฤติกรรมใดได้รับการตีความว่าผู้กระทำทำโดยไม่มีเจตนา ก็จะไม่ได้รับการตัดสินว่าเป็นความรุนแรง พฤติกรรมเดียวกันอาจได้รับการตีความว่าเป็นความรุนแรงได้ (แม้จะยังไม่มีการทำร้ายเกิดขึ้น) หากผู้สังเกตสรุปได้ว่าบุคคลนั้นมีเจตนาต้องการทำร้ายผู้อื่น แม้การประเมินเจตนาเป็นสิ่งที่ประเมินยาก แต่โดยทั่วไปในสังคมหนึ่ง ๆ นั้นต้องมีมาตรฐานที่อ้างอิงได้จากการอธิบายทางสังคมต่อพฤติกรรมนั้น ๆ บทบาทสถานภาพของผู้แสดงพฤติกรรม และการดูว่าเกิดอะไรขึ้นเป็นเงื่อนไขเฉพาะหน้าที่ เป็นอุบัติเหตุ หรือมีการเตรียมการ เป็นต้น

5. ลักษณะของผู้ตีตราความรุนแรง ก้าวร้าวจะมีอิทธิพลต่อรูปแบบของพฤติกรรมที่เขาตีความ เพราะคนเรามีแนวโน้มที่จะระบุเหตุคนอื่นเช่นเดียวกับที่เขาเป็น เช่น คนที่รุนแรง ก้าวร้าว และรับรู้พฤติกรรมนั้นว่าเป็นพฤติกรรมที่รุนแรง ก้าวร้าว นอกจากนี้คนที่ต่างกันในระดับเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ การศึกษา อาชีพ มักจะตีตราพฤติกรรมเดียวกันว่าเป็นความรุนแรง ก้าวร้าวในคุณภาพที่ต่างกันได้ด้วย ดังนั้นพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปฏิสัมพันธ์กับบางกลุ่มอาจถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมที่รุนแรง ก้าวร้าวจากคนอีกกลุ่มหนึ่งได้แสดงออกทางกายมาก ๆ ของผู้หญิง จึงมีแนวโน้มจะถูกมองว่าพฤติกรรมนั้นเป็นพฤติกรรมที่รุนแรงได้ง่ายกว่าพฤติกรรมเดียวกันที่กระทำโดยผู้ชาย เป็นต้น

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (อ้างในวิสิทธิ์ คลังสิน, 2539 : 40) กล่าวถึงสาเหตุของการเกิด อารมณ์รุนแรงในนักเรียนวัยรุ่นว่า สาเหตุทางสภาพแวดล้อม จากการศึกษาโดยทั่วไปพบว่า การที่ นักศึกษาวัยรุ่นมีอารมณ์รุนแรงนั้น มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มากกว่าสาเหตุอัน เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงร่างกาย เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ใหม่ทั้งสถานศึกษาและเพื่อสิ่งอื่น การที่ต้องการทำดังนี้ทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าตนขาด ความมั่นคงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย สาเหตุทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีความรู้สึกเช่นนี้มีดังนี้

1. การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ ในระยะตอนต้นของวัยรุ่น คือ ระยะที่นักเรียนกำลัง เริ่มเข้าสู่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เป็นระยะที่เด็กต้องปรับตัวค่อนข้างมาก ความจริงในระยะนี้ เด็กยังต้องการความอบอุ่นและความรักจากพ่อแม่ แต่ในขณะที่เดียวกันก็พยายามปิดบังสิ่งเหล่านี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนเป็นอิสระ และสามารถช่วยเหลือตนเองได้เท่าเทียมกับเพื่อน ๆ สาเหตุนี้ บางครั้งทำให้เด็กเกิดความกังวล หงุดหงิด ไม่แน่ใจในตนเองเกรงว่าจะไม่สามารถทำได้ตามที่ ผู้ใหญ่มุ่งหวัง

2. การปรับตัวทางสังคมต่อเพื่อนต่างเพศ ปัญหานี้นักเรียนวัยรุ่นจะมีความวิตกกังวล เป็นอย่างมาก ที่จะทำให้เหมาะสมกับเพศตรงข้าม ทั้งในด้านการพูด การวางตัว จนบางครั้งทำให้เกิดการวิตกกังวล และเกิดความเครียด หรือเกิดความตึงเครียดในบางครั้ง

3. ปัญหาด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น ปัญหาเรื่องการ อบรมสั่งสอนเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นต้น สิ่งเหล่านี้ ย่อมมีผลทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีอารมณ์รุนแรงได้

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการก่อการทะเลาะวิวาท

2.3.1 ทฤษฎีความขัดแย้ง

กลอง ภิรมย์รัตน์ (2521 : 96 - 97) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการขัดแย้งไว้ว่า ความขัดแย้ง ดังนี้

1. เกิดจากความต้องการ โดยสิ่งที่ตอบสนองความต้องการมิให้ไม่เพียงพอหรือ ไม่ได้เท่าที่ทุกคน
2. เกิดจากความแตกต่างของความคิดเห็น ซึ่งมักจะเรียกกันว่า การขัดแย้งทาง ความคิดหรืออุดมการณ์ที่มีต่อสิ่งใดมักจะมีเหตุผลเป็นเครื่องสนับสนุนแนวทางของความคิดเห็น นั้น ๆ เมื่อเหตุผลไม่ลงรอยกันความคิดก็จะไปคนละทางแล้วเมื่อต่างฝ่ายต่างยืนยันในเหตุผลของตนความขัดแย้งทางความคิดเห็นก็เกิดขึ้น ความขัดแย้งนี้จะติดตามไปถึงแนวทางการปฏิบัติด้วยการขัดแย้งประเภทนี้ส่วนใหญ่จะมีผลประโยชน์แอบแฝงอยู่เบื้องหลังแทบทั้งสิ้น แทบจะกล่าวได้ว่า เป็นการขัดแย้งทางผลประโยชน์ก็ว่าได้ คู่กรณีมักจะเกิดระหว่างผู้รักษาผลประโยชน์กับผู้เรียกร้องผลประโยชน์

3. เกิดจากพฤติกรรมที่คาดหวังมิได้เป็นไปตามที่คาดหวัง ในสังคมโดยทั่วไป บุคคลมักจะมี ความคาดหวังที่จะให้คนอื่น ๆ รอบตัวที่แสดงพฤติกรรมตามที่ตนคาดหวังไว้ พฤติกรรมที่คาดหวังในสังคม จำเป็นต้องมีความสามารถวิเคราะห์ ความคาดหวังของสังคมได้ทุกสถานที่ และสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามที่สังคมคาดหวังอย่างเหมาะสมบุคคลผู้นี้จึงเป็นที่สังคมปรารถนา หรือเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีนั่นเอง

4. เกิดจากความแตกต่าง ๆ ค่านิยม ค่านิยมบางอย่างมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของบุคคลเป็นอย่างมากกรณีที่เกิดมีค่านิยมไม่ตรงกันก็อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งเช่นกันค่านิยม โดยทั่วไปมักจะไม่ได้ขัดแย้งกันเว้นแต่จะมีบางกลุ่ม เช่น ค่านิยมของคนต่างวัย มักจะมีค่านิยมต่างกัน บิดา มารดา หัวโบราณ มักจะขัดแย้งกับบุตร วัยหนุ่มสาวสมัยนี้ก็ไม่อาจจะปรับตัวให้สอดคล้องกัน ได้ ซึ่งมักจะกล่าวกันเสมอว่า เกิดช่องว่างระหว่างวัยขึ้น โดยปกติแล้วค่านิยมมักจะถ่ายทอดจากบุคคลสูงอายุแก่รุ่นลูกหลานสืบทอดกันมา แต่ก็มีบางสังคมที่บุคคลไว้ลูกหลาน ต่างสร้างค่านิยมขึ้นมาเองและถือเป็นสมบัติชิ้นสำคัญที่บุคคลวัยรุ่นในหมู่ของคณะจะต้องรักษาไว้ การไม่ยอมรับค่านิยมเก่า ๆ ที่ผู้ใหญ่ตั้งใจจะถ่ายทอดให้ แต่กลับมาสสร้างค่านิยมใหม่ ๆ เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดการขัดแย้งจนเป็นศึกระหว่างวัยเหตุการณ์เช่นนี้มักจะเกิดขึ้นในสังคมเมืองมากกว่าในชนบท

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2543 : 26) ได้เขียนถึงความขัดแย้งไว้ว่า ความขัดแย้งเป็นปกติวิสัยของมนุษย์ เพราะมนุษย์แตกต่างกันทั้งด้านพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ต่างกันทั้งโดยพื้นเพเดิม ประสบการณ์ ความต้องการ ค่านิยม แนวความคิด บุคลิกภาพ และการแสดงออก ร้อยคนก็ร้อยอย่าง ต่าง ๆ กันไป ดังนั้นเมื่อคนที่แตกต่างกันมาพบกันเข้าก็ย่อมมีอะไร ๆ ที่ไม่ตรงกันเกิดขึ้น ความชอบที่ดี ความต้องการที่ดี ความคิดถึงเหตุผลหรืออุดมหมายถึงยากที่จะตรงกันได้ แนวโน้มของการเกิดความขัดแย้งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่

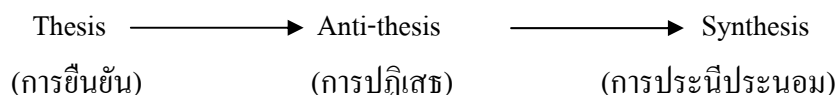
1. ลักษณะและระดับความรุนแรงขององค์ประกอบเฉพาะด้านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความขัดแย้ง เช่น การมีปัญหาการปรับตัว ขอบป้องกันตนเอง ชอบใช้อำนาจเผด็จการ มีอคติ ก้าวร้าว มีความเครียด คับข้องใจสูง หรือเป็นคนที่มีความขาดแคลน มีความต้องการสูง
2. สภาพการณ์ที่เป็นชนวนก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การแก่งแย่งกัน การใช้อำนาจบังคับควบคุม และการกระตุ้นยั่วเย้าก่อวาทกรรม เป็นต้น

ชนิตา รัชกุลพลเมือง (อ้างถึงใน จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ. 2543 : 15) ได้อ้างถึงทฤษฎีการขัดแย้งของคาร์ล มาร์ก (Kar Marx) ซึ่งเป็นทฤษฎีทางสังคมที่มีหลักการสำคัญเกี่ยวกับความขัดแย้งอยู่ 2 ประการ คือ

1. หลักการเกี่ยวกับตัวกำหนดทางเศรษฐกิจ หลักการนี้มีอยู่ว่า “ปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดสำหรับโครงสร้างและการพัฒนาสังคม” ปัจจัยทางเศรษฐกิจนี้ประกอบด้วยเครื่องมือการผลิตและเทคโนโลยี รวมทั้งการกำหนดองค์การทางสังคมที่เกี่ยวกับการผลิตเพื่อผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้ต่อเมื่อมีการแบ่งแยกแรงงาน ซึ่งจะ

ก่อให้เกิดโครงสร้างระดับสูงของการผลิต ได้แก่ องค์การทางการเมือง กฎหมาย ศาสนา ปรัชญา ศิลปะ วรรณคดี วิทยาศาสตร์และศีลธรรม

2. หลักการวิภาษวิธีแห่งการเปลี่ยนแปลง Marx ได้สร้างทฤษฎีขึ้นมาเพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ ตามความเห็นของเขาเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้รวมถึงสังคมมีการเปลี่ยนแปลงโดยผ่านกระบวนการวิภาษวิธี (dialectical process) หรือกระบวนการเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ซึ่งมีอยู่ 3 ขั้นตอน

สุพัตรา สุภาพ (2531 : 45 - 47) ได้เขียนทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กำลังอยู่ในวัยรุ่น โดยแบ่งเป็นทฤษฎีต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ทฤษฎีว่าด้วยสาเหตุทางจิต (Psychological Theory) ผู้เชี่ยวชาญทางจิตเห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่กระทำผิด เหมือนเป็นผู้เจ็บป่วยที่ประพฤติดังไม่ดี ส่วนมากเด็กวัยรุ่นที่กระทำผิดมาจากบ้านแตก หรือพ่อแม่ประพฤติดัน ไม่เหมาะสม และมักจะสนองความต้องการแบบไม่สมำเสมอ เด็กจึงมีความรู้สึกขาดพ่อแม่ การที่เด็กกระทำผิดจึงมีสาเหตุจากความรู้สึกขาดพ่อแม่ จากสาเหตุดังกล่าว นักจิตวิทยาเห็นว่าเด็กพวกนี้จะมองโลกไปในทางที่ร้าย เพราะรู้สึกว่าตนเองได้รับการดูถูกจากสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์จะน้อย เด็กกระราน ชอบการต่อสู้ หรือชอบยกตัวเอง เด็กมักจะมีความรู้สึกกระวนกระวายใจ เด็กพวกนี้จะรู้สึกว่าในชีวิตของเขาไม่เคยได้รับอะไรที่เขาปรารถนาเลย

2. ทฤษฎีว่าด้วยทางสังคม (Sociological Theory) นักสังคมวิทยา กล่าวว่า การกระทำผิดของเด็กวัยรุ่นนั้น ไม่จำเป็นว่าเด็กคนนั้นป่วย หรือร่างกายจิตใจผิดปกติ เพราะคนเราทุกคนเกิดมามีปัญหาด้วยกันทั้งนั้น การกระทำของวัยรุ่นเป็นอาการตอบสนองต่อปัญหาของแต่ละคน ถ้าครอบครัวเอาใจใส่จู้จี้กับเด็กมากเกินไป เด็กจะหาทางออกโดยการไปพบปะกับเพื่อนฝูงเหล่านี้ เด็ก ๆ จะสร้างแบบของความประพฤติของตนเองขึ้นใหม่เพื่อแก้ปัญหาของตัวเอง และแบบของความประพฤติเช่นนี้ จะถ่ายทอดสืบต่อ ๆ กันไปจากเด็กคนหนึ่งไปยังเด็กอีกคนหนึ่งที่เขาเข้าร่วมในกลุ่ม

ในทางจิตวิทยา เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหามักจะชอบทำของให้เสียหาย หรือพอใจที่จะเห็นผู้อื่นได้รับความทุกข์ยาก และพอใจที่จะฝ่าฝืนสิ่งที่ห้ามไม่ให้กระทำทั้งหลาย ดังนั้น ในวัฒนธรรมรองของเด็กจึงมีแนวโน้มไปในทางที่จะเป็นปรปักษ์ต่อระเบียบแบบแผนของสังคมส่วนใหญ่

3. ทฤษฎีว่าด้วยความประพฤติที่ได้จากการเรียนรู้ (Learned Lingency Behavior) และได้รับมาจากกระบวนการในชีวิตของบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม ความประพฤติไม่ว่าดีหรือชั่ว เป็นสิ่งที่เรียนรู้มาแต่สมัยเด็ก ๆ และสืบทอดเรื่องมาตลอดชีวิต ความประพฤติผิดจึงมีรากฝังลึกอยู่ในประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล เพราะอุปนิสัยคนเป็นผลมาจากความเป็นมาแต่เด็ก ส่วนอัตราการทำผิดมาก

น้อยเพียงไรนั้นเป็นผลจากลักษณะการคบหาสมาคมกับบุคคลในกลุ่ม การที่บุคคลเรียนรู้จากกลุ่ม อัตราติดต่อสัมพันธ์กันลักษณะการคบหาสมาคมกับบุคคลในกลุ่ม

ทฤษฎีว่าด้วยลักษณะของบุคคลเป็นสาเหตุ (Personal Traits) หรือองค์ประกอบในตัวบุคคล (Individual Make-up) ที่บกพร่องไม่ประกอบเป็นสาเหตุ เป็นสภาพที่ได้จากกรรมพันธุ์ บางคนก็มีข้อบกพร่องทางร่างกายแต่เยาว์วัย แต่ไม่ได้หมายความว่ากรรมพันธุ์แต่เพียงอย่างเดียวเป็นผลโดยตรง เพราะเด็กไม่ได้เกิดมาเป็นอาชญากร โดยกำเนิด ลักษณะร่างกายที่ดี ลักษณะปัญญาก็ดี ลักษณะอารมณ์ก็ดี และลักษณะอื่น ๆ มิใช่เป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กเป็นอาชญากร เว้นแต่สิ่งนี้แปรปรวนหรือบกพร่อง หรือพิการถึงขนาดที่บุคคลไม่อาจจะมีความสัมพันธ์กับสังคมหรือสิ่งแวดล้อม และไม่อาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับบุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นก็ได้ เฉพาะในเหตุนี้เท่านั้นที่อาจจะเป็นมูลเหตุให้คนทำผิด

2.3.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological Theories)

เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงความบกพร่องทางจิตใจ โดยถือว่าเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดนั้นเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางจิตใจ มีนักวิชาการหลายท่านถือเอาความวิกลจริต และความแปรปรวนทางอารมณ์ ที่ยังไม่ถึงขั้นวิกลจริต หรือโรคประสาทนั้นเป็นรากฐาน ของทฤษฎีอาชญาวิทยา จิตแพทย์และนักจิตวิทยาต่างก็กล่าวสาเหตุของกระทำผิดที่สำคัญ ได้แก่ ความขัดแย้งทางจิต ความแปรปรวนที่ถูกเก็บกดไว้ และมูลเหตุชักจูงอื่น ๆ ดังนั้นการกระทำผิดจึงเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่แสดงถึงการชดเชยหรือทางออก ทฤษฎีหลัก ๆ ทางจิตวิทยาที่ใช้อธิบายการกระทำผิดสรุปได้ดังนี้

Freud (1961 :12 - 20) ได้เสนอทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psycho Analysis) ได้เสนอโครงสร้างทฤษฎีบุคลิกภาพของมนุษย์ว่ามี 3 อย่าง คือ

1. Id เป็นองค์ประกอบทางด้านชีววิทยา ซึ่งรวมถึงสัญชาตญาณ Id ถูกปกครองโดยหลักของความถึงพอใจ Id ทนไม่ได้ต่อสภาพความอึดอัดของความเครียด ดังนั้นถ้าร่างกายมีความต้องการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความหิวกระหาย หรือความต้องการทางเพศ Id จะตอบสนองเพื่อความพึงพอใจนั้นทันทีโดยไม่คำนึงถึงความจริงใด

2. Ego เป็นองค์ประกอบด้านจิต เกิดขึ้นเมื่อชีวิตจำเป็นจะต้องติดต่อกับโลกของความเป็นจริงอย่างเหมาะสม Ego เป็นสภาพเป็นตัวกลางที่จะปรับให้เกิดความสมดุลระหว่างแรงกดดันของ Id และแรงกดดันของความเป็นจริงภายนอก เพื่อให้บุคคลเป็นที่ยอมรับทางสังคม Ego ถูกชี้นำโดยหลักของความเป็นจริง

3. Super Ego เป็นองค์ประกอบด้านมโนธรรมทางสังคมเป็นระบบสุดท้ายของบุคลิกภาพที่เกิดขึ้นเป็นตัวแทนของอุดมคติ Super Ego ที่มีวุฒิภาวะจะเรียกร้องให้ Ego เกิดขึ้นเมื่อเด็กมีพฤติกรรมไปในทางเดียวกันกับที่สังคมคาดหวังไว้ Super Ego ที่มีวุฒิภาวะจะเรียกร้องให้ Ego ต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสมบูรณ์แบบและควบคุมการกระตุ้นของ Id โดยเฉพาะที่เป็นเรื่องของ

ความต้องการทางเพศและความก้าวร้าว องค์ประกอบทั้งสามประการนี้ได้แยกออกจากกันแต่จะทำงานร่วมกันตลอดเวลา เช่น Id จะหาความพึงพอใจตอบสนองความต้องการ Super Ego เป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมและทางสังคมห้ามไว้โดยมีตัว Ego เป็นตัวประนีประนอมให้เกิดความสมดุลทางพฤติกรรม

Freud (อ้างในธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์. 2546 : 7) เสนอว่าในช่วงของวัยรุ่นนี้บุคคลจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทางด้านฮอร์โมน และสภาพทางจิตทำให้เกิดความไม่สมดุลขององค์ประกอบบุคลิกภาพทั้ง 3 โดยกำเนิดการต่อสู้ระหว่าง Id และ Ego โดยที่ Id อยู่ในสภาพที่เข้มแข็ง ในขณะที่ Ego ค่อนข้างอ่อนแอ การต่อสู้ระหว่างความขัดแย้งในช่วงวัยรุ่นนี้สะท้อนออกมาในลักษณะที่อยากมีอิสระแต่กลัวความโดดเดี่ยว อยากมีความรับผิดชอบแต่มีความกังวลว่าจะไม่สามารถทำได้ และจะมีความทุกข์ทรมานจากการมีความต้องการทางเพศและความคับข้องใจในข้อห้ามทางสังคม และการควบคุมจากภายใน จากการต่อสู้เพื่อความสะดวกของบุคลิกภาพนี้ ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน รวมทั้งอาจมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคม

ปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาทางจิตวิทยาที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำผิดและความผิดปกติทางจิตใจในระดับกว้างได้ ทำให้คำอธิบายทางจิตวิทยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับนัก

2.3.3 ทฤษฎีทางสังคมวิทยา (Sociological Theories)

ทฤษฎีทางสังคมวิทยานี้เชื่อว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิด อันเนื่องมาจากสาเหตุทางโครงสร้างทางสังคม เช่น โครงสร้างของสังคม ทางเศรษฐกิจ ทางวัฒนธรรมและทางสังคม และสาเหตุอีกประการหนึ่งคือ กระบวนการทางสังคมอันเป็นกระบวนการ การเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์ด้วยกันในสังคม (อ้างในสุพัตรา สุภาพ. 2547 : 51) ทฤษฎีหลัก ๆ ทางสังคมวิทยาที่ใช้อธิบายถึงการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่ควรกล่าวถึง คือทฤษฎีวัฒนธรรม (Subculture Theories) อันได้แก่

1.1 ทฤษฎีความขัดแย้งทางวัฒนธรรม (Culture Conflict Theory) ของ Thorsten (อ้างใน อรรถพร ชูบำรุง. 2527 : 75)

ทฤษฎีนี้เสนอว่า เมื่อมีการพิจารณาสาเหตุการกระทำผิดจำเป็นต้องวิเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งระหว่างบรรทัดฐานที่แตกต่างกัน ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ

1.1.1 ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ ความขัดแย้งที่เกิดจากการที่วัฒนธรรมสองวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาพบกัน เช่นคนซึ่งอยู่ในประเทศหนึ่งวัฒนธรรมค่านิยมอย่างหนึ่งอพยพไปอยู่อีกประเทศหนึ่ง และไปทำตามวัฒนธรรมเดิมของคนในขณะที่วัฒนธรรมนั้นขัดแย้งกับกฎหมายของสังคมใหม่ทำให้นักกลั่นนั้นกลายเป็นผู้กระทำผิดไป

1.1.2 ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมชั้นทุติยภูมิ Sellin เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในแต่ละสังคมก่อให้เกิดความแตกต่างของสังคมในสังคมนั้นขึ้นมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาความแตกต่างทางวัฒนธรรมของคนแต่ละกลุ่มในสังคม ถ้าวัฒนธรรมของกลุ่มใดไปขัดแย้งกับบรรทัดฐานหลักของสังคม คนในกลุ่มที่ยึดมั่นปฏิบัติตามค่านิยมของตนก็จะกลายเป็นผู้กระทำผิดไปได้ ดังนั้น อาจมองได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรมก่อให้เกิดการแบ่งงานกันมากขึ้น วัยรุ่นต้องเข้าโรงเรียนกลายเป็นกลุ่มชนย่อยกลุ่มหนึ่ง (ในสังคมเกษตรวัยรุ่นทำงานในครัวเรือนมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับผู้ใหญ่) ซึ่งนำไปสู่การสร้างค่านิยมของกลุ่มคนที่การกระทำดังกล่าว ถือว่าเป็นการกระทำความผิดตามบรรทัดฐานทางสังคม ลักษณะเช่นนี้อาจมองว่าการกระทำผิดของวัยรุ่นเกิดจากความขัดแย้งของวัฒนธรรมรองและวัฒนธรรมหลักของสังคมได้

Durkheim (อ้างในธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์. 2546 : 10) ได้กล่าวถึงสังคมว่ามี 2 ลักษณะ คือ สังคมปฐมภูมิและสังคมทุติยภูมิ โดยสังคมแบบแรกมีความสัมพันธ์แบบเนื้อสนิหมีแตกต่างกันน้อยมีลักษณะการดำเนินชีวิตไปในทางเดียวกัน ส่วนแบบที่สองเป็นลักษณะแบบตัวใครตัวมัน มีความผูกพันกันน้อย มีความสลับซับซ้อนกันมาก ทำให้สังคมขาดระเบียบเสมือนเป็นโรค เรียกว่า “สภาพพยาธิ” และจากหนังสือเรื่อง กฎเกณฑ์และวิธีการทางสังคมวิทยา Durkheim (อ้างในธิดิมา เก่งถนอมทรัพย์. 2546 : 10) ได้แสดงความคิดว่าอาชญากรรมถือเป็นสภาพปกติและเป็นกิจกรรมของสังคม การปราบปรามจะทำได้โดยการลงโทษ สังคมใดมีวิธีการพัฒนาการลงโทษ อาชญากรรมจะน้อยลงและอาชญากรรมจะมีประโยชน์ เนื่องจากทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เข้มแข็งมากขึ้น โดยเสนอคำว่า “อโนมี” ว่าเป็นสภาพสังคมที่ขาดบรรทัดฐาน และใช้คำนี้อธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยที่สภาพอโนมีจะนำไปสู่อาชญากรรม

สรุปว่าการที่นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทก็อาจเนื่องมาจากเมื่อเด็กถึงวัยที่จะเข้าโรงเรียนภายในโรงเรียนก็จะมีวัฒนธรรมย่อยของกลุ่ม และส่วนใหญ่จะเป็นวัฒนธรรมที่ขัดต่อวัฒนธรรมของสังคมส่วนใหญ่ Sellin (อ้างในธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์. 2546 : 10) ได้เสนอไว้โดยเด็กที่จะมีความรู้สึกผูกพันต่อกลุ่มมากกว่าสังคมส่วนใหญ่ และเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับจึงนำไปสู่การกระทำผิดในที่สุด

1.2 ทฤษฎีวัฒนธรรมรองของ Albert Cohen โดยในปี ค.ศ. 1955 Albert Cohen ได้จัดพิมพ์หนังสือชื่อเด็กกระทำความผิด (Delinquency Subculture) ได้อธิบายว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำต้องอยู่ในสังคม ซึ่งเกณฑ์บรรทัดฐานถูกกำหนดโดยชนชั้นกลาง แต่เด็กจากชนชั้นล่างเหล่านั้นไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนแบบชนชั้นกลาง จึงไม่พร้อมที่จะแข่งขันกับเด็กที่มาจากชนชั้นกลางหรือแข่งขันเพื่อจุดหมายที่ถูกกำหนดโดยชนชั้นกลาง อย่างไรก็ตามเด็กเหล่านี้ยอมรับในมาตรฐานของชนชั้นกลางผ่านทางพ่อ แม่ของตน และผ่านทางสื่อมวลชน เมื่อเขายอมรับในมาตรฐานแต่ไม่มีวิถีทางที่จะให้ได้มา พวกเขาจึงสร้างวัฒนธรรมหรือบรรทัดฐานของตนเองขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความคับข้องใจ Cohen อธิบายว่าวัฒนธรรมย่อยของเด็กเหล่านั้นมิได้

มุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการกระทำหรือพฤติกรรมของตน แต่มุ่งแสดงให้กลุ่มเด็กด้วยกันเห็นว่าตนนั้นเป็นคนเก่งหรือเป็นคนมีความสามารถเพื่อจะได้รับการยกย่องในกลุ่มของตน

สรุปว่าทฤษฎีนี้ได้อธิบายถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กที่จับกลุ่มกันเป็นพวก และพฤติกรรมส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม ดังเช่นการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนที่มักมีการรวมกลุ่ม และกลุ่มจะมีค่านิยมที่ฝ่าฝืนค่านิยมของสังคมส่วนใหญ่ เช่น การก่อเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างนักเรียนต่างสถาบัน เป็นต้น

1.3 ทฤษฎีวิวัฒนาการของชนชั้นต่ำ โดย Miller (อ้างในธิติมา เก่งถนอมศักดิ์. 2546 : 10) ได้อธิบายถึงสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กวัยรุ่นที่มาจากชนชั้นล่างโดยเฉพาะ โดยเสนอว่าในชุมชนชั้นล่างนั้นจะมีวัฒนธรรมของตนเอง และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กในชุมชนนั้น วัฒนธรรมของชนชั้นล่างนี้แตกต่างจากวัฒนธรรมที่เป็นหลักในสังคมวิถีชีวิตของคนในชนชั้นล่าง มีลักษณะคล้ายคลึงกับค่านิยมนั่นเอง เป็นต้นว่า เด็กเมื่อถึงวัยเข้าโรงเรียนก็จะมีเพื่อน มีกลุ่ม และมีการสร้างค่านิยมภายในโรงเรียน เช่น โรงเรียนที่มีนักเรียนที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นประจำ แสดงว่า โรงเรียนนั้นมีค่านิยมการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ซึ่งนักเรียนที่เข้าไปในโรงเรียนนั้น ๆ ก็จะมีพฤติกรรมที่คล้อยตามและยอมรับค่านิยมนั้นในที่สุด ซึ่งวัฒนธรรมของชนชั้นล่างจะประกอบด้วย

1.3.1 การชอบหาเรื่อง (Trouble) คือ การชอบเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดกฎหมาย Miller กล่าวว่าในบางสถานการณ์การละเมิดกฎหมายจะเป็นการนำมาซึ่งเกียรติยศในชุมชนชั้นล่างและมีความเชื่อคล้ำกึ่งกันระหว่างการกระทำตามกฎหมายหรือละเมิดกฎหมายอยู่

1.3.2 ความแกร่ง (Toughness) คือ มีความเชื่อถือในความแข็งแกร่ง ความกล้าแสดงออก และต้องเก่งในเรื่องการต่อสู้ คนชั้นล่างจะมีการยกย่องใน “ความเป็นผู้ชาย” อยู่มากที่สุด มักพบว่าใครที่มีที่ท่าเป็นพวกกร้าวเม้มักถูกทำร้ายในชุมชนชั้นล่าง

1.3.3 ความฉลาด (Smartness) คนที่มีความสามารถในการได้มาซึ่งวัตถุต่าง ๆ หรือสถานภาพโดยใช้หัวสมองและใช้แรงกายน้อยที่สุด จะได้รับการยอมรับ เช่น การชนะในการเล่นพนัน เป็นต้น

1.3.4 ความตื่นเต้น (Excitement) คนในชุมชนชั้นล่างชอบความตื่นเต้น ซึ่งส่วนใหญ่ออกมาในรูปของการดื่มและการพนันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เล่นมั่ว เล่นหวย เล่นไพ่ รวมทั้งการไปความความสนุกสนานทางเพศ

1.3.5 เชื่อในโชคชะตา (Fate) ชนชั้นล่างมักรู้สึกว่าคุณไม่สามารถกำหนดความเป็นไปของ ชีวิตตนเองได้ และเชื่อว่าทุกอย่างถูกกำหนดโดยดวงชะตา ซึ่งนำไปสู่การชอบเล่นการพนันต่าง ๆ

1.3.6 การปกครองตนเอง (Autonomy) คนในชั้นล่างจะแสดงออกถึงการต่อต้านการควบคุมที่มาจากภายนอก โดยมีภาพว่า ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ มีความไม่ยุติธรรมต่อพวกตน

จากทฤษฎีนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ค่านิยมเหล่านี้มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นในชุมชนนั้นด้วย ซึ่งมีวัยรุ่นปฏิบัติตามค่านิยมที่มีอยู่ในชุมชนย่อมนำไปสู่ความขัดแย้งต่อบรรทัดฐานที่ยอมรับของสังคมส่วนใหญ่ ดังเช่น เด็กที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นพบว่าส่วนใหญ่จะมีสภาพครอบครัวอยู่ในระดับยากจน และเขาก็จะสมาคมกับเพื่อนที่มีฐานะใกล้เคียงกัน โดยจะมีกลุ่มของตนเองและภายในกลุ่มนั้นจะมีวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มซึ่งจะเป็นไปในทางที่ขัดแย้งต่อค่านิยมของสังคมส่วนใหญ่ ดังเช่น การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนซึ่งจากแนวคิดของทฤษฎีนี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในหมวดคำถามเกี่ยวกับโรงเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. ทฤษฎีการสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Association Theory) โดย Southland และ Creepy (อ้างในธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์. 2546 : 12) โดยมีหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้อยู่ 9 ประการ คือ

2.1 พฤติกรรมการกระทำผิด หรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้จากสิ่งที่ได้รับมาจากการเรียนรู้

2.2 พฤติกรรมการกระทำผิดหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้จากการเรียนรู้เกิดจากการปฏิสังสรรค์ และการติดต่อ

2.3 หลักสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมกรรมการกระทำผิด หรือพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนบุคคลจะเรียนรู้จากการติดต่ออย่างใกล้ชิด เพราะฉะนั้นจึงเรียนรู้จากกลุ่มปฐมนิเทศมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิ เช่น ในครอบครัว กลุ่มเพื่อนเล่น สรุปได้ว่ารากฐานของการกระทำผิดจะเกิดขึ้นในกลุ่มที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ภายใต้ทฤษฎีนี้ กลุ่มถือว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเกิดพฤติกรรมการกระทำผิด

2.4 การเรียนรู้พฤติกรรมกรรมการกระทำผิด รวมถึงการเรียนรู้ทั้งกลวิธีในการประกอบการกระทำผิด และทิศทางเฉพาะของแรงจูงใจ แรงผลักดัน การให้เหตุผล และทัศนคติของการกระทำผิด

2.5 ทิศทางเฉพาะแรงจูงใจและแรงผลักดัน แสดงออกมาในรูปความเชื่อที่มีต่อบัญญัติของกฎระเบียบหรือไม่มีความเชื่อต่อกฎระเบียบนั้น ในบางสังคมอาจจะพบว่า บุคคลหนึ่ง ๆ อาจจะอยู่ท่ามกลาง บุคคลหนึ่ง ๆ อาจจะอยู่ท่ามกลางบุคคลซึ่งมองกฎระเบียบว่าเป็นสิ่งที่ควรเคารพปฏิบัติตาม แต่บางคนก็ถูกห้อมล้อมด้วยบุคคลที่มองว่ากฎระเบียบน่าจะละเมิดเพราะฉะนั้นในสังคมใหญ่ ๆ จะมีบุคคลอยู่ 2 ประเภท คือบุคคลที่อยู่ท่ามกลางพลเมืองดี และบุคคลที่อยู่ท่ามกลางบุคคลที่กระทำผิดกฎระเบียบสังคม

2.6 การที่บุคคลที่กระทำผิดเพราะได้ยึดถือนิยามส่งเสริมการละเมิดกฎหมายมากกว่านิยามต่อต้านการละเมิดกฎหมายนี้เป็นหลักสำคัญของทฤษฎีการสมาคมที่แตกต่างกัน

2.7 การคลุกคลีกับแบบแผนการละเมิดกฎแปรผันแตกต่างกันในด้านความถี่ ระยะเวลา ความก่อนหลัง และเกียรติภูมิของแหล่งที่มา หมายความว่า ถ้าบุคคลมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดถี่หรือบ่อย ๆ และอยู่ในช่วงเวลานาน ๆ โอกาสที่บุคคลจะกระทำผิดไปด้วยมีมาก นอกจากนี้

ถ้าบุคคลมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในช่วงต้น ๆ ของชีวิต พฤติกรรมกระทำผิดนั้นเป็นที่ยกย่องมากน้อยเพียงไรต่อบุคคล และบุคคลมีปฏิกิริยาทางอารมณ์สัมพันธ์กับการสมาคมมากโอกาสที่บุคคลจะยอมรับและปฏิบัติตามแบบแผนที่เกิดขึ้นได้มาก

2.8 พฤติกรรมที่ละเมิดกฎและพฤติกรรมที่ต่อต้านการละเมิดกฎ มีกระบวนการเรียนรู้เหมือนกลไกการเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป แต่แตกต่างกันที่ “เนื้อหา” ความหมาย คือ กล่าวของกระบวนการเรียนรู้นั้นเหมือนกันหมด เช่น การเรียนรู้เป็นคนที่มีความประพฤติหรือไม่ มีความประพฤติ การเรียนรู้เป็นผู้กระทำผิด หรือการเรียนรู้เป็นคนดี ทฤษฎีการเรียนรู้จะเหมือนกันแต่ผลที่ตามมาคือ เมื่อบุคคลเรียนรู้กระทำผิดและประเมินว่ามันดีก็จะละเมิดบรรทัดฐาน โดยทั่วไปของสังคม

2.9 ในขณะที่พฤติกรรมกระทำผิดเป็นการแสดงออกของความต้องการ หรือ ค่านิยมทั่วไป แต่พฤติกรรมกระทำผิดไม่สามารถอธิบายได้จากความต้องการหรือค่านิยม โดยทั่วไปนั้น เพราะพฤติกรรมปกติก็แสดงออกซึ่งความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน แต่วิธีการที่จะได้มาตามความต้องการนั้นแตกต่างกัน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการสมาคมที่แตกต่างของ Southland ทฤษฎีนี้มุ่งไปที่การเรียนรู้ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล โดยเฉพาะบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนม และมีความผูกพันทางจิตใจ ดังนั้นเมื่อเด็กนักเรียนได้คบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนฝูงที่เคยมีประสบการณ์หรือเคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทมา ก็จะรับเอาพฤติกรรมดังกล่าวติดตัวและเมื่อเข้าสู่สถานการณ์ที่มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทก็จะเข้าร่วมก่อเหตุทะเลาะวิวาท

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่ได้จากทฤษฎีการสมาคมที่แตกต่างมาสร้างเป็นแบบสอบถามในหมวดคำถามเกี่ยวกับสถานศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย

2.3.4 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบหรือทฤษฎีการเอาอย่างนี้ ถือตามความคิดของนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวฝรั่งเศส ชื่อ (Tarde) ซึ่งมีชีวิตอยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1843 -1904 เขาเป็นผู้นำที่ให้ความสนใจต่ออิทธิพลของหนังสือพิมพ์ซึ่งมีต่อการอาชญากรรม และได้ชี้ให้เห็นว่าเมื่อเกิดอาชญากรรม เป็นปัญหาถูกใช้และเขาได้ตั้งกฎแห่งการเรียนรู้แบบขึ้น

อันณพ ชูบำรุง (2532 : 32 - 34) ได้ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้แบบหรือทฤษฎีการเอาอย่างพบว่า

1. คนเรามีแนวโน้มที่จะเลียนแบบแฟชั่นและประเพณีของคนอื่น ตามปกติกลุ่มชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจะมีการเปลี่ยนในเรื่องแฟชั่นและประเพณีอย่างช้า ๆ แต่ถ้ากลุ่มที่แตกต่างกันติดต่อกันก็จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบมากขึ้น

2. ผู้ที่มีฐานะต่ำกว่าจะเลียนแบบผู้ที่มีฐานะสูงกว่า โดยชี้ให้เห็นว่ามีอาชญากรรมอีกหลายชนิดที่เริ่มเกิดขึ้นในหมู่ชนชั้นสูงและแพร่หลายไปยังหมู่ชนชั้นต่ำโดยการเลียนแบบ

3. คนเราจะเลียนแบบพฤติกรรมที่เกิดใหม่ หากพฤติกรรมแบบเก่าหลายแบบเกิดขัดแย้ง Tarde (อ้างในธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์. 2546 : 13)เชื่อว่าการเลียนแบบเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง การ

เลียนแบบบางอย่างทำให้เกิดอาชญากรรมและอาชญากรรมจะแพร่ออกไปในลักษณะเดียวกับการแพร่ของแฟชั่นและแฟชั่นของอาชญากรรมก็เหมือนกับแฟชั่นของเสื้อผ้าและทรงผม

เมื่อศึกษาทฤษฎีการเลียนแบบแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าการที่นักเรียนซึ่งอยู่ร่วมกันในสถาบันเดียวกัน เมื่อเห็นรุ่นพี่กระทำสิ่งต่าง ๆ เช่น ไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทมาและแสดงตัวต่อกลุ่มเพื่อนฝูง เมื่อเป็นที่นิยมชมชอบของกลุ่มเพื่อนฝูง นักเรียนรุ่นน้องก็มักจะปฏิบัติหรือเลียนแบบในสิ่งที่เป็นแนวทางเดียวกันหรือกระทำในสิ่งที่รุ่นพี่กระทำสืบต่อกันมา หรือนักเรียนที่คลุกคลีอยู่กับเพื่อนฝูงเป็นกลุ่มเป็นแก๊งค์ หากอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ไม่ดี หรือชอบก่อเหตุทะเลาะวิวาทสมาชิกในกลุ่มก็จะยกย่องผู้ที่ไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทมาว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ หรือเป็นวีรบุรุษของกลุ่ม และจะชักนำเพื่อนในกลุ่มประพาดติดตาม ซึ่งเมื่อเห็นเพื่อนฝูงเป็นวีรบุรุษของกลุ่มนักเรียนเหล่านั้นก็จะทำตามเลียนแบบเพื่อที่ตนเองจะได้เป็นวีรบุรุษของกลุ่มด้วย

2.3.5 ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) ของ Travis Hirschi

(Hirschi . 1982 : 178)

ทฤษฎีนี้อธิบายว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้น เป็นผลมาจากที่ตัวเชื่อมระหว่างวัยรุ่นและสังคมอ่อนตัวลง หรือแตกหักไป ตัวเชื่อมที่กล่าวถึงมีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ความรู้สึกผูกพัน (Attachment) เป็นความรู้สึกผูกพันหรือความรู้สึกฝักใฝ่ชอบชั่วดี อันเป็นความรู้สึกที่มีลักษณะของการคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนอื่น ๆ หรือของสังคมส่วนรวม มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว นั่นคือ การรับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไปในตัวบุคคล

2. การผูกมัด (Commitment) หรือความรู้สึกผูกมัด อันเป็นการกระทำที่เกิดจากการใคร่ครวญถึงผลได้หรือกำไร หรือผลเสีย หรือการเสี่ยงก่อนนี้จะกระทำการหรือผูกมัดตนเองกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นั่นคือ เป็นเรื่องของการคิดถึงต้นทุนอันได้แก่ เวลา พลังงาน และตัวเองที่จะใช้ในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามแบบแผนของสังคม

3. การทุ่มเทเกี่ยวข้อง (Involvement) คือ การหมกมุ่น หรือทุ่มเทเวลา และพลังงานให้หมดไปกับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้น การที่บุคคลทุ่มเทเกี่ยวข้องอยู่กับกิจกรรมหรือการกระทำตามแบบแผนที่สังคมยอมรับ ย่อมช่วยลดโอกาสหรือยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำผิดได้อย่างหนึ่ง

4. ความเชื่อถือ (Belief) โดยถือว่าบุคคลในสังคมมีความแตกต่างกันในเรื่องระดับหรือขนาดของความเชื่อที่มีต่อความถูกต้องทางจริยธรรมของกฎเกณฑ์ หรือบรรทัดฐานของสังคมว่าเขาควรจะเชื่อฟังบรรทัดฐานหรือค่านิยมของสังคมมากน้อยเพียงใด นั่นคือ ถ้าบุคคลมีความเชื่อถือบรรทัดฐานของสังคม การกระทำผิดย่อมเกิดขึ้นได้ยาก แต่ถ้าบุคคลมีความเชื่อถือบรรทัดฐานของสังคมน้อยลงเท่าไร เขายังมีแนวโน้มที่จะละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคมหรือมีการกระทำผิดมากขึ้น

จากการศึกษาทฤษฎีของ Hirschi ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เด็กและเยาวชนถ้ามีความผูกพันต่อสังคมหรือความผูกพันต่อสถาบันของสังคมมากเพียงใด ก็จะสามารถระงับยับยั้งการกระทำผิดได้มากหรือไม่กระทำผิด เด็กและเยาวชนจะมีอิสระที่จะกระทำผิดได้เมื่อความผูกพันกับระเบียบทางสังคมได้ถูกทำลายลง และ Hirschi ยังเชื่อว่าพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กนั้น เป็นผลของ ปฏิสัมพันธ์ทางครอบครัว คือ ถ้าเด็กหรือเยาวชนขาดการสนับสนุนจากครอบครัว เด็กจะมีแนวโน้มไปสู่ความเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมาย ซึ่ง Hirschi เรียกว่า Law stake in Conformity ซึ่งจะนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายและการคบหาสมาคมกับผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบน

ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่ได้จากการศึกษาทฤษฎีความผูกพันทางสังคมมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยสร้างในหมวดคำถามเกี่ยวกับครอบครัว และสถาบันหรือโรงเรียน

2.3.6 ทฤษฎีจิตวิทยาวัยรุ่น

การศึกษาวิเคราะห์สาเหตุนักเรียนที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษากลุ่มสมานฉันท์ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในช่วงของวัยรุ่น ดังนั้นการที่เข้าใจถึงลักษณะและพฤติกรรมของวัยรุ่นจึงจำเป็นที่จะทำการศึกษาถึงทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น เพื่อที่จะสามารถเข้าใจถึงลักษณะของวัยรุ่นได้มากขึ้น

เสนห์ เสถียรพงศ์ (2540 : 15) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า วัยรุ่นนั้นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงที่พร้อมกันหลายด้าน และต้องการการเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทั้งนี้หากไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงย่อมสร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติตัวของวัยรุ่นมากขึ้น เช่น

1. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและความคิดอ่าน
2. วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการอิสระในการตัดสินใจ ต้องการพึ่งพาอาศัยตนเอง ไม่ชอบให้ผู้ใดมายุ่งเรื่องส่วนตัว
3. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความคิดอ่านรวดเร็ว แต่ขาดความรอบคอบ รักความยุติธรรมและหากไม่ได้รับความยุติธรรมก็จะตอบโต้อย่างรุนแรง
4. วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสับสนในการปฏิบัติตัว เพราะไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก
5. วัยรุ่นชอบคบเพื่อนเป็นกลุ่มเพื่อสร้างความมั่นใจ รักพวกพ้อง ต้องการความยอมรับจากเพื่อน ได้รับความชมชอบจากเพื่อน มีความโกรธแค้นหากเพื่อนของตนถูกรังแก
6. วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็นชอบทดลองสิ่งใหม่ ๆ
7. วัยรุ่นต้องการเป็นจุดสนใจ อยากให้ทุกคนในครอบครัวมอบความรักดูแลเอาใจใส่

พฤติกรรมวัยรุ่นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ซึ่งพฤติกรรมวัยรุ่นจะมีลักษณะแตกต่างกันไป พฤติกรรมที่ผิดปกติบางอย่างของเด็กวัยรุ่นอาจจะไม่คงอยู่ตลอดไป สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีของวัยรุ่นผู้วิจัยใช้เป็นกรอบแนวความคิดแบบสอบถามด้านวัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ปรีชา วิหคโต (2532 : 28) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมวัยรุ่นไว้ ดังนี้

วัยรุ่น ได้กำหนดใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะเฉพาะทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และลักษณะสัมพันธ์ อันได้แก่ วัยช่วงอายุและระดับการศึกษา ได้แก่

1. ลักษณะเฉพาะทางกายของวัยรุ่นมีลักษณะเด่น 2 ประการ คือ อัตราการเพิ่มอย่างรวดเร็ว ทั้งส่วนสูง น้ำหนัก และอวัยวะต่าง ๆ
2. ลักษณะเฉพาะทางอารมณ์ของวัยรุ่น อารมณ์ คือ ความรู้สึก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ อารมณ์สุข เช่นความรัก ความสนุกสนาน และอารมณ์ทุกข์
3. ลักษณะเฉพาะทางสังคมของเด็กวัยรุ่น หมายถึง ลักษณะการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
4. ลักษณะเฉพาะทางสติปัญญาของเด็กวัยรุ่น สติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการปรับแนวคิดและพฤติกรรมให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่

วัฒนา พัทธราวิช (2534 : 18) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมวัยรุ่นมีลักษณะ ดังนี้

1. วัยรุ่นจะเอาใจใส่ความสวยงามของร่างกายเป็นพิเศษ
2. เด็กวัยรุ่นชอบเลียนแบบผู้ใหญ่ แสดงพฤติกรรมให้เหมือนกับผู้ใหญ่ ต้องการที่จะทำตนให้เป็นผู้ใหญ่
3. เด็กวัยรุ่นชอบขัดคำสั่งผู้ใหญ่ ชอบหลีกเลี่ยงการกระทำที่ทำตามผู้ใหญ่ ชอบทำตามใจตนเอง

4. เด็กวัยรุ่นชอบโอ้อวด ชอบเด่นดัง ชอบแสดงตนให้ปรากฏในสังคม

5. เด็กวัยรุ่นมีอุดมคติเป็นของตนเอง

6. เด็กวัยรุ่นมีอารมณ์วู่วาม ตัดสินใจเร็ว ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์

7. เด็กวัยรุ่นมีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ยึดถือความคิดตนเองเป็นใหญ่

จากการศึกษาลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่น จะพบว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และการตัดสินใจอยู่ในระดับที่เสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หากว่าเขาคบเพื่อน หรือถูกชักนำไปในทางที่ไม่ดีก็ง่ายต่อการกระทำผิดได้ ดังเช่น พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีรพล เจริญวิศาล (2545 : 1 - 2) ได้การศึกษาวิจัยเรื่อง การก่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และปรณณพฒณ เพื่อศึกษาแนวทางเพื่อเป็นการป้องกัน และตัดโอกาสการเกิดเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษา และหาแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง เพื่อศึกษาหาแนวทางการลงโทษที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา โดยเน้นที่การหลีกเลี่ยงการทำลายอนาคตของเยาวชนโดยมีขอบเขตการศึกษาดังนี้คือ เป็นการศึกษาข้อมูลจากหนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัย โดยศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนและหรือวิทยาลัยทั้งของภาครัฐและเอกชน ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาดังสมมติฐานไว้ 4 ประการคือ นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีอายุระดับการศึกษา ผลการเรียน ภูมิลำเนา การพักอาศัยกับบิดามารดา สถานภาพของบิดามารดา ผู้ปกครองที่ทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษา ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครอง จำนวนพี่น้องและลำดับที่ของการเป็นบุตรในครอบครัวต่างกันจะมีผลต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทแตกต่างกัน ทศนต่อครอบครัวมีผลต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ทศนต่อเพื่อนมีผลต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ทศนต่อสถานศึกษา ครูอาจารย์ มีผลต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานอย่างเพียงพอ แต่ให้ความสำคัญในด้านการให้สิ่งของมากกว่าความรักและการเอาใจใส่ ไม่เคยสนใจการพบเพื่อน ขาดความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างบ้านกับสถานศึกษาในการร่วมมือแก้ไขปัญหการก่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ส่วนสภาพความเป็นอยู่ภายในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า สถานศึกษาบางแห่งรับสมัครนักเรียนนักศึกษาที่ย้ายมาจากสถานศึกษาอื่น ที่ถูกไล่ออกหรือลาออกโดยไม่คำนึงเรื่องพฤติกรรม เป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงในด้านการทะเลาะวิวาทกับสถานบันอื่นมาก่อน มีการจัดกิจกรรมบวงสรวงดวงวิญญาณเพื่อนนักเรียน นักศึกษาหรือรุ่นพี่ที่ถูกทำร้ายถึงแก่ชีวิตจากการทะเลาะวิวาทกับนักเรียน นักศึกษาต่างสถาบัน และการจัดกิจกรรมเป็นการนำไปสู่การทะเลาะวิวาทอีก อีกทั้งสถานศึกษาไม่ส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรที่ให้นักเรียน นักศึกษาทำกิจกรรมร่วมกัน สำหรับทางด้านอิทธิพลทางสังคมจะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่บ้านเมืองปฏิบัติในลักษณะอะลุ่มอ่วยมาตลอดทำให้นักเรียน นักศึกษาที่ก่อเหตุไม่เข็ดหลาบ มีการกระทำในลักษณะปล้นทรัพย์ในระหว่างนักเรียน

นักศึกษา ทำให้เกิดการล้างแค้นซึ่งกันและกัน อิทธิพลที่เกิดจากการขีดเขียนช่วยๆ คำทอตามที
 สาธารณะและกระทบกระทั่งในการชมคอนเสิร์ตในโอกาสต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่าปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาได้เพิ่ม
 ความรุนแรงเกือบทุกด้าน ทั้งยังมีการใช้อาวุธเครื่องทุ่นแรงเพื่อใช้ในการทะเลาะวิวาทฯ เช่น ไม้ท
 บรรทัดเหล็ก มีดตัดกระดาษ ไขควง ประแจเหล็ก มีด ปืน ระเบิด เป็นต้น ซึ่งทำให้ความเสียหายมี
 จำนวนเพิ่มมากขึ้นด้วย และถ้าหากปัญหานี้ไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขที่ถูกต้องและต่อเนื่องก็จะ
 ทำให้เกิดความเสียหายทั้งที่ประเมินได้และไม่สามารถประเมินได้สูงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจาก
 เยาวชนกลุ่มนี้อยู่ในวัยที่เราเรียกว่า “วัยรุ่น” ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต หากขาด
 การเอาใจใส่ดูแลย่อมส่งผลทำให้เยาวชนในวัยนี้ต้องประสบกับอุปสรรคปัญหาอีกมากมาย ตั้งแต่
 การทำความผิดเล็กน้อยจนไปถึงความผิดที่มีโทษทางอาญา เช่น การพูดเพื่อปกปิดความผิดของตน
 การทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน การก่อเหตุทะเลาะวิวาท จนถึงการประกอบอาชญากรรมใน
 ที่สุด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องทำความเข้าใจตัวเยาวชนในวัยนี้ เพื่อเป็นฐานของการ
 ป้องกัน แก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทฯ ของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา

วรรณกรรม ศิลปประกอบ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจลักษณะ
 สภาพการกระทำผิดของเยาวชนประเภททำร้ายร่างกายที่มาถึงศาลเด็กและเยาวชนกลางใน พ.ศ. 2545
 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของเยาวชนผู้กระทำความผิดส่วนมากสำเร็จเพียงประถมศึกษาปีที่ 4
 รองลงมาคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การกระทำผิดมักเกิดจากผู้อื่นชักจูงใช้จ้างวาน มีที่เกิดจากการ
 บันดาลโทสะ และความประมาทเป็นจำนวนรองลงมาเยาวชนผู้กระทำความผิดส่วนมากมาจาก
 ครอบครัว ฐานะปานกลาง ฐานะยากจน มีมากเป็นระดับสอง

เรณู เชาว์เกษม (2543 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง สาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด
 ทางอาญา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังเกี่ยวกับอายุ เชื้อชาติ อาชีพของเด็กและ
 อาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง การศึกษาฐานความผิดสาเหตุการกระทำความผิดส่วนมากไม่
 มีอาชีพ หรือว่างงาน จำนวนรองลงมา คืออาชีพรับจ้างส่วนบิดา มารดา ก็เช่นเดียวกัน ความผิดที่
 ทำมากที่สุดคือลักทรัพย์ สาเหตุของการกระทำความผิดเนื่องมาจากการอบรมไม่ดี การคบเพื่อนชั่ว
 สาเหตุจากครอบครัวคือ ไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่นเพียงพอ บิดามารดา ไม่ให้ความเอาใจใส่
 ที่สำคัญระดับสติปัญญาของเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดอยู่ในขั้นต่ำกว่าปกติ

บุญบง เมตวิชัย (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง มาตรการการป้องกันและการ
 แก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ในเขตรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยศึกษาจาก
 เจ้าหน้าที่ตำรวจของกองบัญชาการตำรวจนครบาล และกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน
 ถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงานรวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง
 กับการป้องกันและแก้ไขปัญหาคดีเด็กและเยาวชน โดยผลการวิจัยสรุปได้ว่า มาตรการในการแก้ไข
 ปัญหาคดีเด็กและเยาวชนนั้น จะต้องมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

และควรให้มีการเพิ่มอัตราค่าลงทะเบียนที่ให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก และเยาวชนที่ต้องรับผิดชอบ และควรปรับปรุงทางด้านวัสดุ อุปกรณ์ให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น รวมถึงควรมีการจัดตั้งหน่วยกลาง สำหรับการประสานงาน โดยจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุม อบรม เป็นคณะกรรมการหรือเข้าร่วม ปฏิบัติหน้าที่ร่วมเป็นที่ปรึกษาเพื่อหามาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน

สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ปัจจัยต่างที่เป็น สาเหตุในการทะเลาะวิวาทของนักเรียน และแสวงหามาตรการในการป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุ ทะเลาะวิวาทของนักเรียน ตลอดจนแนวทางพัฒนาจิตใจ โดยสรุปว่า

1. สาเหตุที่นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท มาจากการที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนความนึกคณอง ตามธรรมชาติของวัยรุ่น รวมถึงการถูกข่มขู่ ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในตัวเยาวชนที่อยู่ในวัยรุ่น
2. การป้องกันเหตุนักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทการทำร้ายร่างกาย ต้องสร้างความรัก ความเข้าใจในครอบครัว สามารถให้คำปรึกษาได้เมื่อเยาวชนมีปัญหา การปฏิบัติตัวให้เป็นตัวอย่าง ที่ดีในการดำรงชีวิต การทำงาน การเข้าสังคม ครูอาจารย์ที่ให้การศึกษาดึงดูดเพิ่มความดูแลเอาใจใส่ เพิ่มสามัญสำนึกของการเป็นครูอาจารย์รวมถึงการเพิ่มบริการสังคมให้เพียงพอ เช่น การกระจาย ศูนย์เยาวชนให้ครบทุกพื้นที่

3. ปัญหา และการป้องกันในการป้องกันเหตุนักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกาย เนื่องจากความไม่สนใจในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน ขาดกิจกรรมที่ดี กฎหมายล้าสมัย เจ้าหน้าที่ ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ขาดความรู้ความเข้าใจในจิตวิทยาของวัยรุ่น

4. การแก้ไขปัญหาเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมีหน้าที่รับผิดชอบ จะต้องร่วมมือกันแก้ไขอย่างจริงจัง

อัญชลี กิจจานุวัฒน์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยสาเหตุของปัญหาและแนวทางการ ป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษา โดยสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน กลุ่มนักเรียนผู้รับผิดชอบการแข่งขันกีฬา ระหว่างโรงเรียนของสถานศึกษา และกลุ่มเจ้าหน้าที่จัดดำเนินการแข่งขันกีฬา ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของปัญหาในระดับสำคัญมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนที่ไปดูการแข่งขันกีฬาในลักษณะก้าวร้าว ทำทนายจนก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท รองลงมา ได้แก่ นักกีฬาและนักเรียนที่ไปดูการแข่งขันอยู่ใน รั้วคณะพร้อมที่จะก่อการทะเลาะวิวาท อีกทั้งครู อาจารย์ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนที่ไปดูการแข่งขัน ไม่ห้ามปราม เมื่อนักเรียนของตนเชียร์กีฬาในลักษณะขู่ขู่ก้าวร้าว ทำทนาย

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของบิดา มารดา ของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อศึกษาถึงบทบาทบิดา มารดาของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในเรื่องการอบรมสั่งสอน ระเบียบวินัย การปกครองรวมทั้ง การให้รางวัลและการลงโทษ ศึกษาถึงการรับรู้ของเด็กและเยาวชนที่มีต่อบิดา มารดาในเรื่อง เกี่ยวกับบุคลิกภาพ สุขภาพจิตที่บิดา มารดาปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน และศึกษาถึงภูมิหลังของบิดา มารดาว่ามีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิด ซึ่งมีขอบเขตของการศึกษา คือ ทำการศึกษา

จากเยาวชนที่มีอายุ 14 – 18 ปี ที่เข้ารับการฝึกอบรมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กในจังหวัดเชียงใหม่ สงขลา นครราชสีมา และกรุงเทพมหานคร รวม 280 รายโดยการเก็บตัวอย่างแบบ Multistage Sampling

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่ พ่อแม่ใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรง และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบิดามารดา ไม่ดีนัก โดยผลการพิสูจน์สมมติฐานโดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ภาวะการอยู่ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของเยาวชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และความสัมพันธ์ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อธิบายได้ว่าถ้าบิดามารดา มีความรักต่อกัน เด็กและเยาวชนจะมีความรุนแรงในการกระทำผิดน้อย

วิสิทธิ์ คลังสิน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากนักเรียนนักศึกษาที่มีประวัติการทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างสถาบัน จำนวน 106 คน ครู อาจารย์ ฝ่ายปกครอง จำนวน 153 คน เจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียน จำนวน 67 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา มีอายุ 14-20 ปี มากที่สุด จำนวนร้อยละ 52.80 กำลังศึกษาอยู่กับบิดา ปวช.2 มากที่สุด ร้อยละ 34 ศึกษาในสถานศึกษาเอกชน ร้อยละ 53.80 พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ร้อยละ 73.60 มีประสบการณ์ในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทมากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 56.60 นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา และครู- อาจารย์ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียน และเจ้าหน้าที่กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ให้ความเห็นสอดคล้องต้องกันว่าสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ในด้านการคบเพื่อน ได้แก่การสร้างจุดเด่นในหมู่เพื่อน ต้องการแก้แค้นทดแทนเพื่อน และต้องการให้กลุ่มมีอิทธิพลและชื่อเสียงที่ถูกทำร้าย ต้องการสร้างชื่อเสียง และในด้านคุณลักษณะของนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ ความถือคณอง การสืบทอดจากรุ่นพี่ไปยังรุ่นน้อง

วินัย เกตุพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สาเหตุการยกพวกทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากนักเรียนอาชีวศึกษาชายซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน ในปีการศึกษา 2538-2539 จำนวน 450 คน พบว่า นักเรียนที่เคยเข้าร่วมทะเลาะวิวาทมาแล้วมีแนวโน้มเข้าร่วมยกพวกทำร้ายร่างกายมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมก่อเหตุ และนักเรียนที่มีผลการเรียนค่อนข้างต่ำมีแนวโน้มเข้าร่วมยกพวกทำร้ายร่างกายมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดี และนักเรียนที่มีความซนชมอบายมุขมีแนวโน้มเข้าร่วมยกพวกทำร้ายร่างกายมากกว่านักเรียนที่ไม่ฝักใฝ่อบายมุข

เสนห์ เสถียรพงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ การก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยพื้นฐาน

ด้านระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดาแตกต่างกัน มีผลต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทต่างกัน และทัศนคติต่อครอบครัวมีผลค่อนข้างมากต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มประชากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทัศนคติต่อเพื่อนมีผลค่อนข้างมากต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มประชากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทัศนคติต่อโรงเรียน ครู อาจารย์ มีผลค่อนข้างมากต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มประชากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภัทรวดี สังเทพ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชายในเขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีทำร้ายร่างกาย ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาของเด็กและเยาวชนชายและบทบาทของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในคดีทำร้ายร่างกาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนอายุของเด็กและเยาวชนชาย การอบรมสั่งสอนของบิดามารดา และการคบเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาผลวิจัยดังกล่าว พบว่า บทบาทของบิดามารดา มีอิทธิพลของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชาย

จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา : ศึกษากรณีเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาในการศึกษารุ่นนี้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 18 – 20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 61.00 กำลังศึกษาในระดับ ปวช. คิดเป็น ร้อยละ 73.50 มีผลการเรียนระดับ 1.50 – 2.00 คิดเป็น ร้อยละ 42.5 บิดาและมารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็น ร้อยละ 22.50 และ 34.50 ตามลำดับ และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ ผลการเรียน ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา บรรยายาศโรงเรียน และความประพฤติดของเพื่อนมีความสัมพันธ์ในระดับ 0.48 ในการทะเลาะวิวาทอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เฉลย คงปริพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและมาตรการป้องกันแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษากลุ่มช่างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษากลุ่มช่างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านปัญหาเกิดจากสภาพครอบครัว เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ปรากฏผล ดังนี้

1. ด้านปัญหาเกิดจากสภาพครอบครัว ในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บิดามารดา หรือผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรของตนอย่างเพียงพอ

2. ด้านปัญหาเกิดจากสภาพแวดล้อมและสังคม ในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากค่านิยมที่ไม่ถูกต้องระหว่างสถานศึกษา เช่น การยึดหัวเข็มขัด และเสื้อฝักงานของต่างสถาบัน เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท

3. ด้านปัญหาเกิดจากสภาพสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความประพฤติของนักศึกษาไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากสถานศึกษาอย่างจริงจัง

4. ด้านปัญหาเกิดจากสภาพการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายตามธรรมชาติของมนุษย์ ในภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาขาดรูปแบบที่แท้จริงจากสังคมในอันที่จะปฏิบัติตาม เช่น บิดา มารดา ครู-อาจารย์ รุ่นพี่เป็นต้น

มาตรการป้องกันแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา กลุ่มช่างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านประชาชนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยปรากฏผล ดังนี้

1. ด้านประชาชน ในภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครอบครัวและสถานศึกษาความร่วมมือแก้ไขสถานศึกษา การทะเลาะวิวาทอย่างจริงจัง

2. ด้านรัฐบาลและองค์กรเอกชน ในภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดหาอุปกรณ์กีฬา และดนตรีหลายประเภท เพื่อให้นักศึกษาได้เล่นในเวลาว่าง

3. ด้านจัดโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันครอบครัวและสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คือ การลงโทษนักศึกษาที่กระทำความผิดควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง

4. ด้านรัฐบาลควบคุมการใช้กฎหมาย ในภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รัฐบาลควรมีมาตรการใช้กฎหมายข้อบังคับอย่างแน่นอน และเด็ดขาด

5. ด้านการจัดสัมมนา ในภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดโครงการช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสและชุมชนที่มีความเป็นอยู่ด้อยกว่า

6. ด้านครอบครัว ในภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครอบครัวและสถานศึกษาควรร่วมมือแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท

จากการวิจัยดังกล่าวพบว่า ปัญหาและมาตรการป้องกันแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา ส่วนมากปัญหามาจากครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม และปัญหาสถานศึกษา ส่วนการแก้ปัญหาทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

ธิติมา เก่งถนอมศักดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 18 – 20 ปี ร้อยละ

50.00 กำลังศึกษาอยู่ในระดับระดับ ปวช. ร้อยละ 82.50 มีผลการเรียนระดับ 2.01- 3.00 มากที่สุด ร้อยละ 39.5 ศึกษาในสถานศึกษาที่สังกัดภาคเอกชนทั้งหมด บิดา มารดาส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาถึงการทะเลาะวิวาทของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้จัดอยู่ในระดับรุนแรง ร้อยละ 52.83 ซึ่งมีบรรยากาศในครอบครัวและบรรยากาศในโรงเรียนระดับน้อย คือ ร้อยละ 78.50 และ ร้อยละ 77.50 ตามลำดับ

จากการศึกษาทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสาเหตุการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน ตามแนวทางทฤษฎีทางสังคมวิทยาที่อธิบายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยศึกษาจากภูมิหลังของเด็กที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทในเรื่องของครอบครัว เพื่อน รุ่นพี่ วิทย สื่อสารมวลชน สถานศึกษา สภาพเศรษฐกิจ การจัดการเรียนการสอน และแนวคิดของ Herlock ที่กล่าวว่าอิทธิพลของบ้านมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก คือ ถ้าเด็กมาจากบ้านที่มีบรรยากาศแห่งความโกรธ ความเกลียด ความเป็นปรปักษ์ต่อกัน เขาก็จะเรียนรู้ที่จะทะเลาะกัน ในทางกลับกัน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่อบอุ่นเด็กก็จะมีสุขภาพจิตที่ดี ส่วนในเรื่องบรรยากาศโรงเรียนนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความผูกพันกับโรงเรียน ตามทฤษฎีความผูกพันทางสังคมของ Hirschi ที่กล่าวไว้ว่าการที่เก็บมีความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียนอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยึดเหนี่ยวจิตใจได้ จึงก่อให้เกิดการกระทำผิด จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2546 : 40) กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดอารมณ์รุนแรงในนักเรียนวัยรุ่นว่า สาเหตุทางด้านสภาพแวดล้อม จากการศึกษโดยทั่วไปพบว่า การที่นักศึกษาวัยรุ่นมีอารมณ์รุนแรงนั้น มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มากกว่าสาเหตุอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ทั้งสถานศึกษาและเพื่อน การที่ต้องการทำดังนี้ทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าตนขาดความมั่นคงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย สาเหตุทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีความรู้สึกเช่นนี้มีดังนี้

1. การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ ในระยะตอนต้นของวัยรุ่น คือ ระยะที่นักเรียนเริ่มเข้าสู่โรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นระยะที่เด็กต้องปรับตัวค่อนข้างมาก ความจริงในระยะนี้เด็กยังต้องการความอบอุ่นและความรักจากพ่อแม่ แต่ในขณะที่เดียวกันก็พยายามปิดบังสิ่งเหล่านี้เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนเป็นอิสระ และความสามารถช่วยเหลือตนเองได้เท่าเทียมกับเพื่อน ๆ สาเหตุนี้บางครั้งทำให้เด็กเกิดความกังวล หงุดหงิด ไม่แน่ใจในตนเอง เกรงว่าจะไม่สามารถทำได้ตามที่ผู้ใหญ่มุ่งหวัง

2. การปรับตัวทางสังคมต่อเพื่อนต่างเพศ ปัญหานี้นักเรียนวัยรุ่นจะมีความวิตกกังวลเป็นอย่างมาก ที่จะทำให้เหมาะสมกับเพศตรงข้าม ทั้งในด้านการพูด การวางตัว จนบางครั้งทำให้เกิดการวิตกกังวล และเกิดความเครียด หรือเกิดความตื่นเต้นในบางครั้ง

3. ปัญหาด้านการศึกษาล่าเรียน การเรียนในระดับอาชีวศึกษา นักเรียนวัยรุ่นจะต้องช่วยตัวเอง มากกว่าการเรียนในระดับประถมศึกษา การเรียนจะต้องใช้ความพยายามมากขึ้น ยิ่งถ้าหากคิดถึงการเลือกเรียนวิชาชีพในอนาคตด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะทำให้เกิดความกังวลมากขึ้น กล่าวว่าจะไม่มีงานทำกลัวว่าจะได้เงินเดือนน้อยเป็นต้น

4. ปัญหาด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น ปัญหาเรื่องการอบรมเลี้ยงดู สภาพเศรษฐกิจครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีอารมณ์รุนแรงได้ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา